

Centrální a periferní nervová soustava

25. 11. 2024

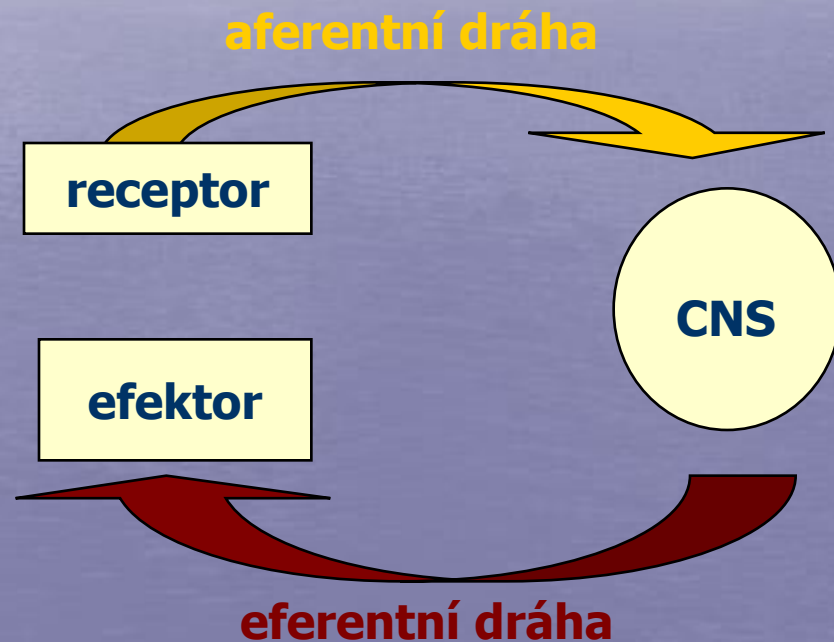
M. Chalupová

NERVOVÝ SYSTÉM

- CENTRÁLNÍ
  - mozek, hřbetní mícha
- PERIFERNÍ
  - hlavové a míšní nervy, nervové dráhy odstředivé a dostředivé
- AUTONOMNÍ
  - sympatikus
  - parasympatikus

REFLEXNÍ OBLOUK

1. příjem informace
receptorem
2. převedení do centra
aferentní drahou
3. zpracování informace v
centrálním ústředí
4. převedení na efektor
eferentní drahou
5. činnost **efektoru**

RECEPTOR

EFEKTOR

v pohybovém aparátu

na povrchu těla

ve vnitřních orgánech

senzitivní

CNS

motorické

hladká svalovina

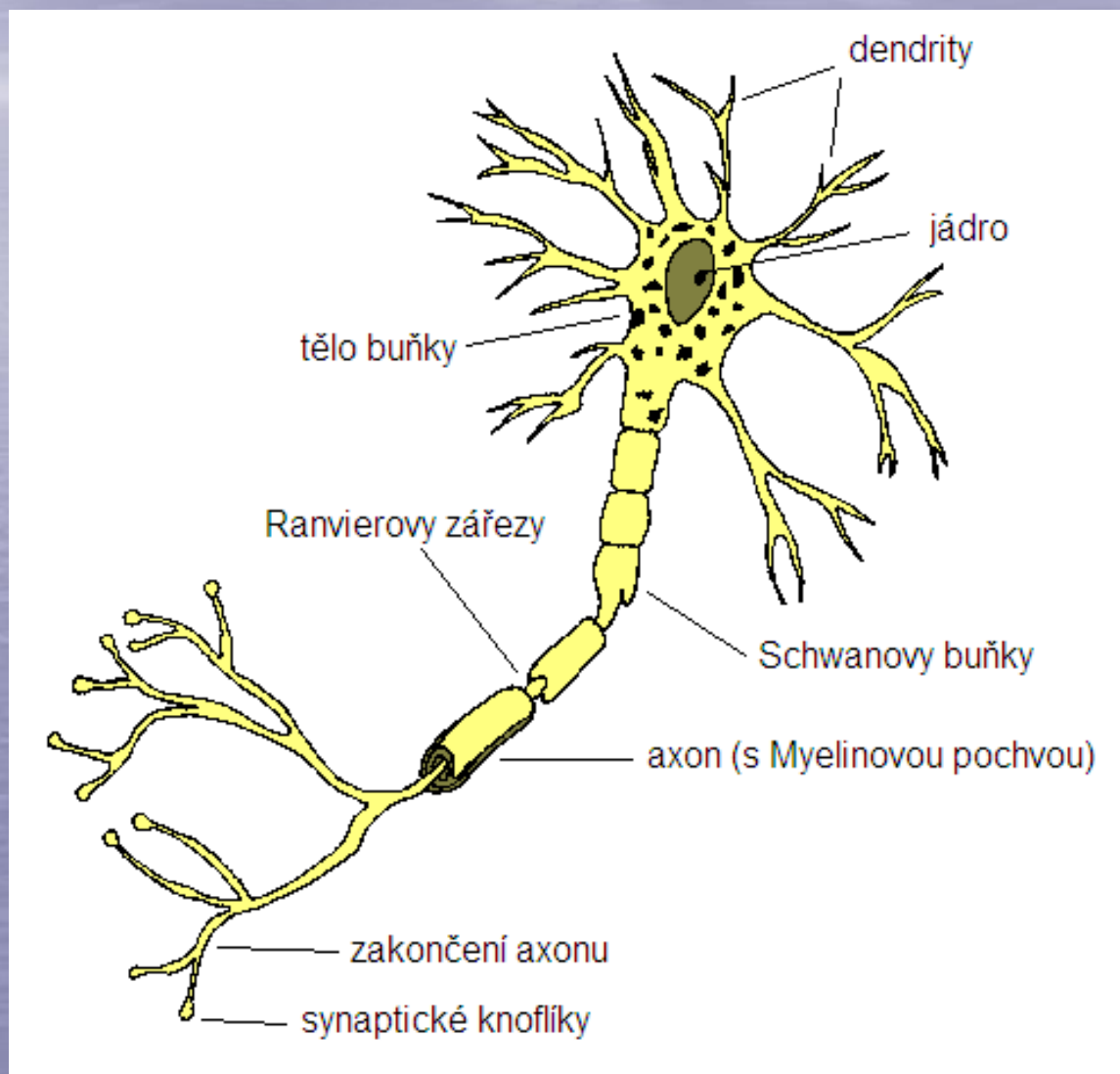
příčně pruhovaná svalovina

srdeční svalovina

žlázy

PNS

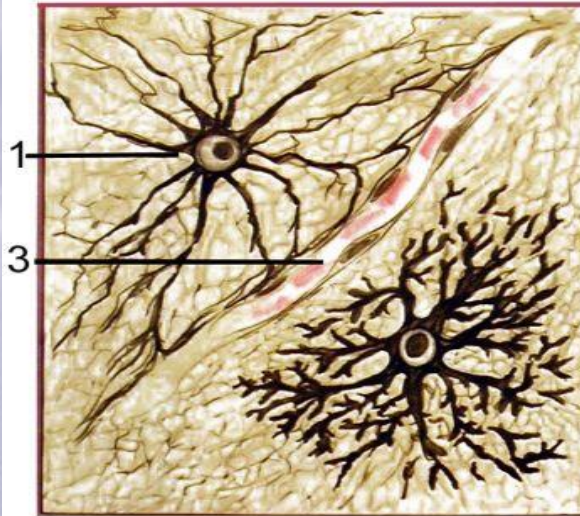
NEURON – základní jednotka NS

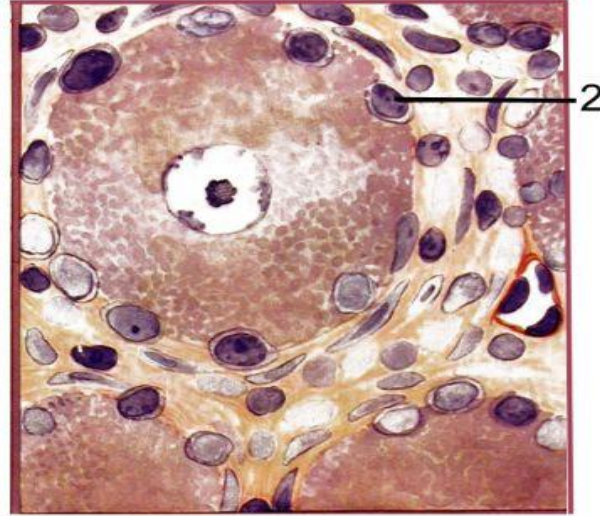

NEUROGLIE

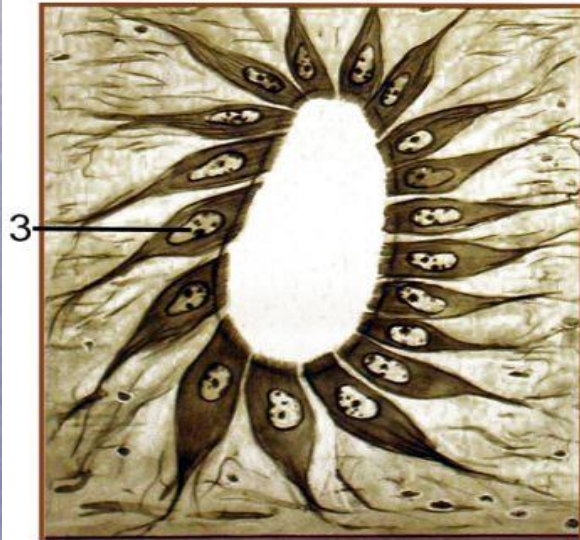
astrocyt

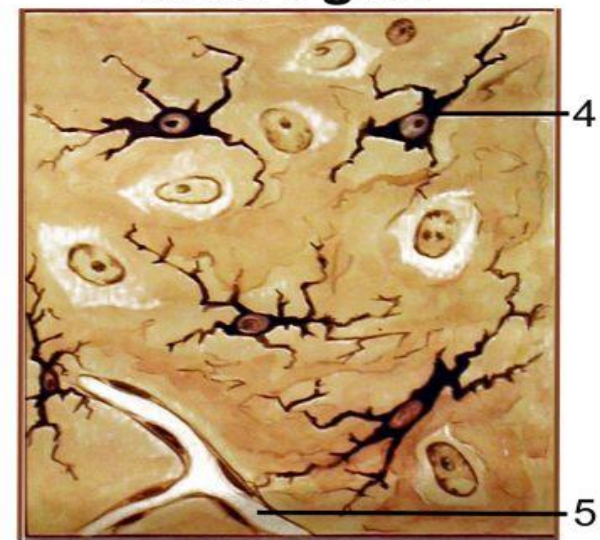
oligodendroglie

ependym

mikroglie

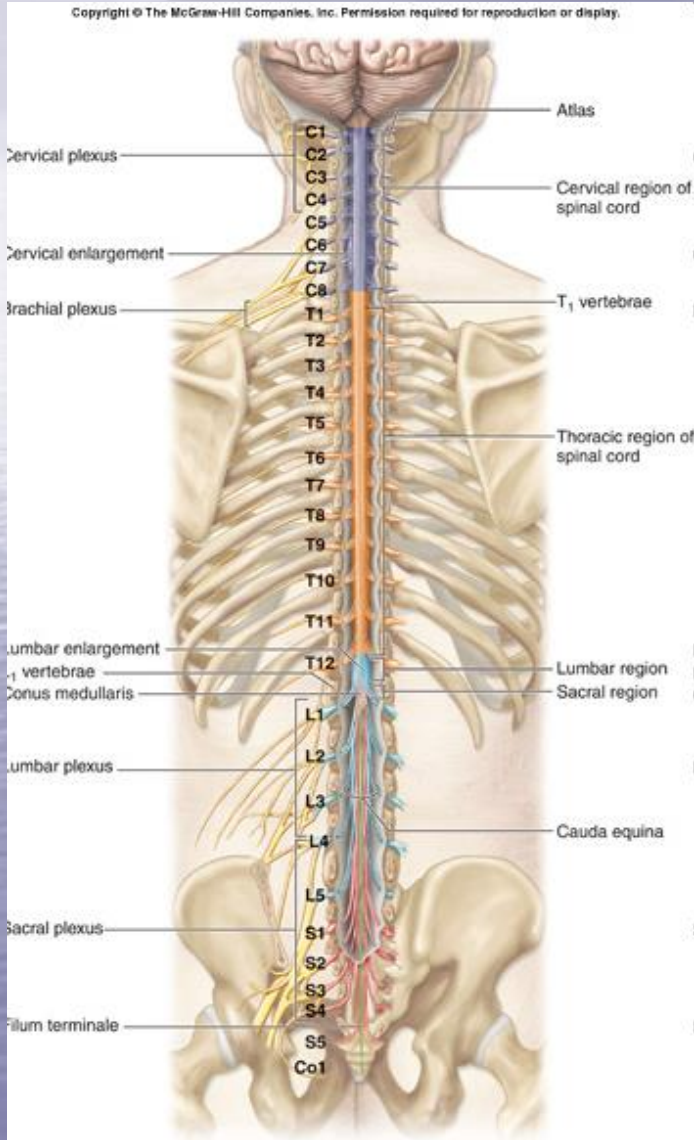
1-fibrilární a protoplazmatický astrocyt; 2-oligodendroglie;
3-ependymové buňky; 4-mikroglie; 5-krevní kapiláry

CENTRÁLNÍ NERVOVÝ SYSTÉM

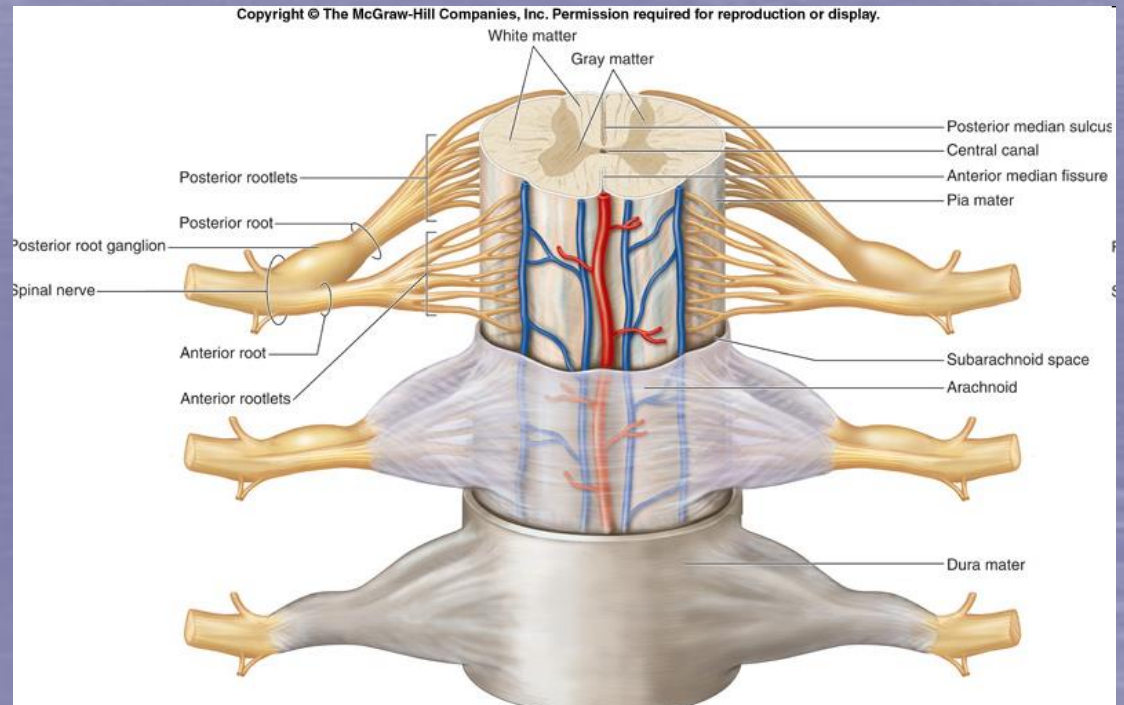
- HŘBETNÍ MÍCHA (medulla spinalis)
- MOZEK (encephalon, cerebrum)
  - mozkový kmen:
    - prodloužená mícha (medulla oblongata)
    - most (pons)
    - střední mozek (mesencephalon)
  - mozeček (cerebellum)
  - mezimozek (diencephalon)
  - koncový mozek (telencephalon)

HŘBETNÍ MÍCHA (medulla spinalis)

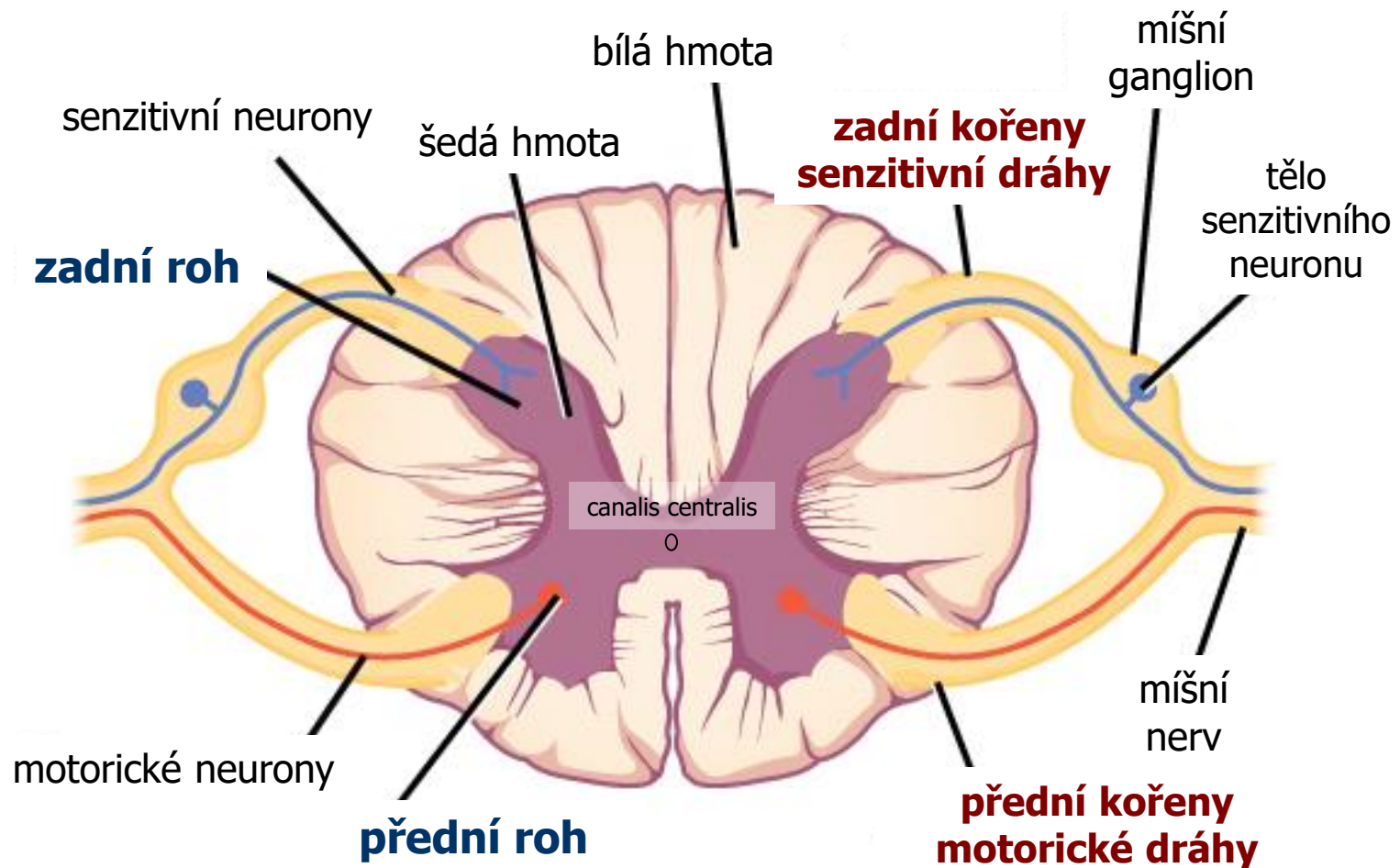
(a) Posterior view

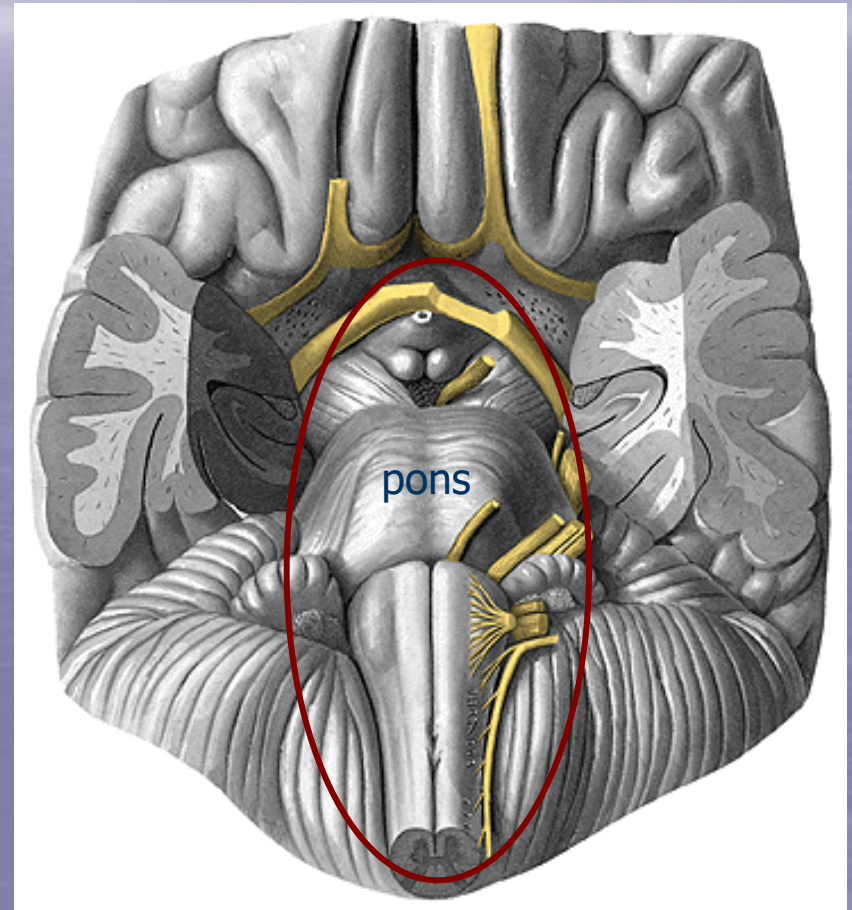
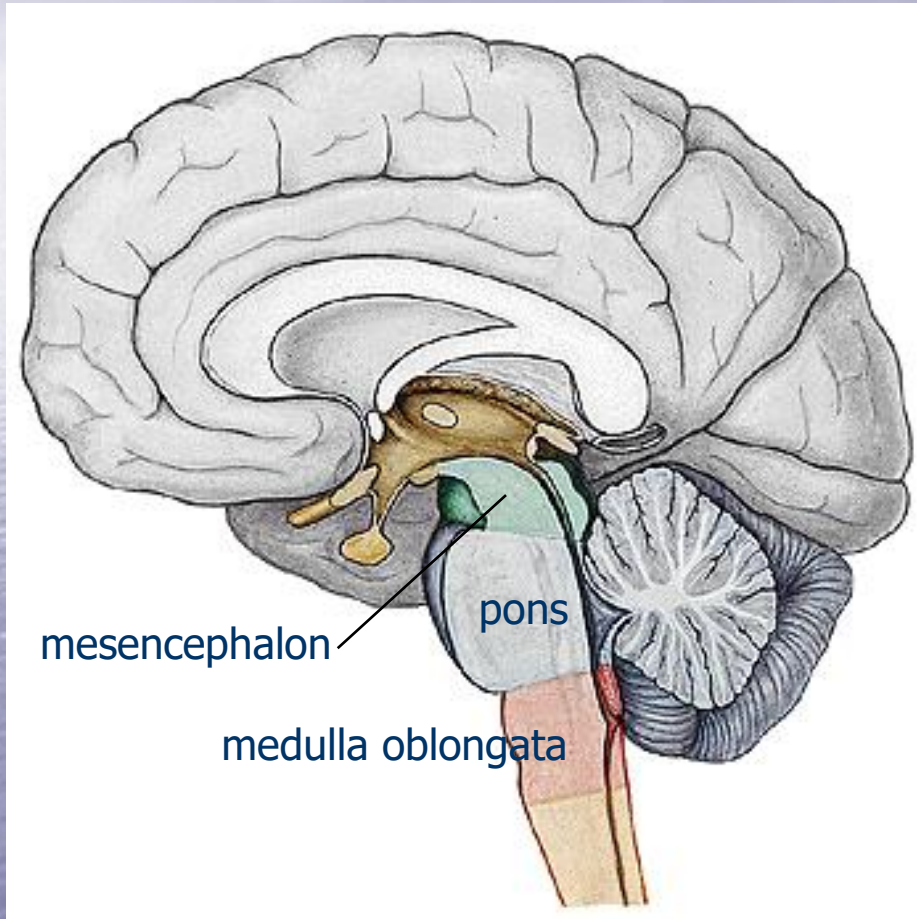
(b) Anterior view

HŘBETNÍ MÍCHA (medulla spinalis) příčný průřez

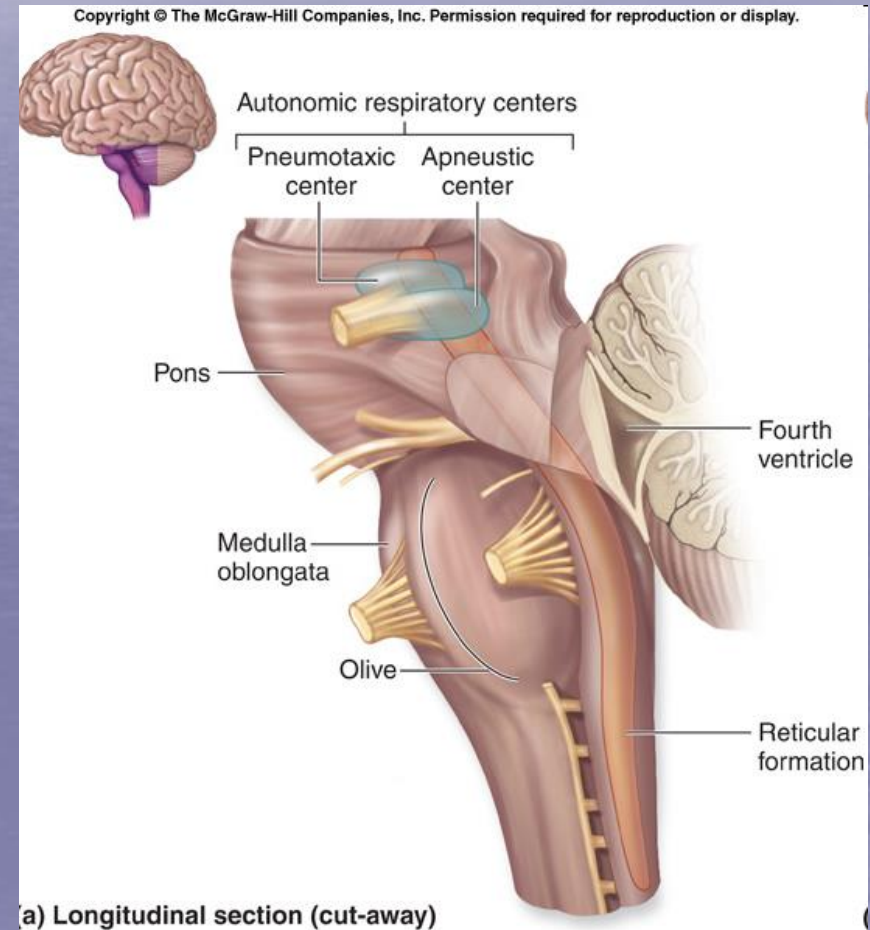
MOZKOVÝ KMEN

MOZKOVÝ KMEN

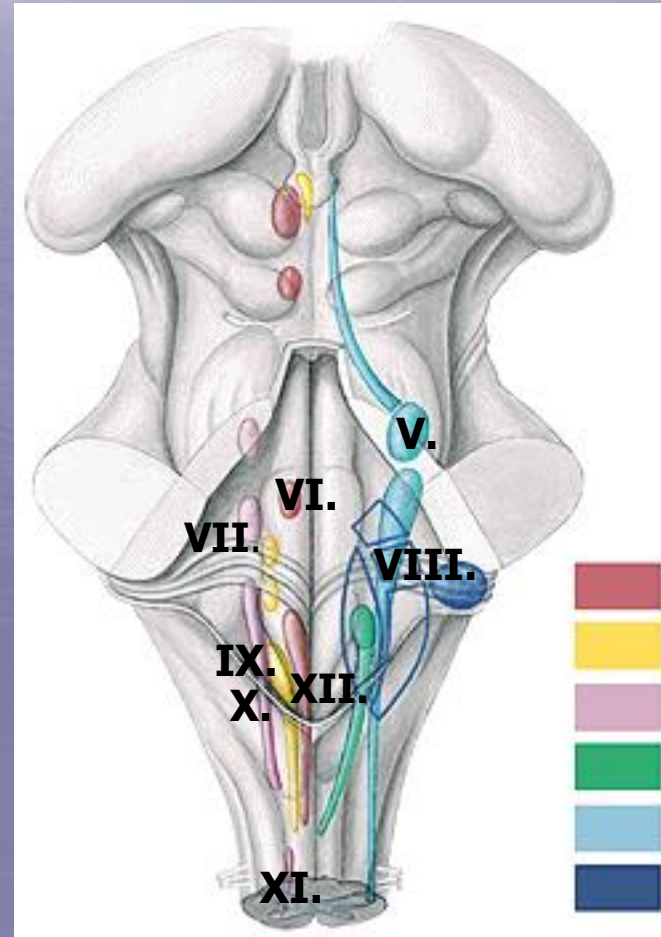
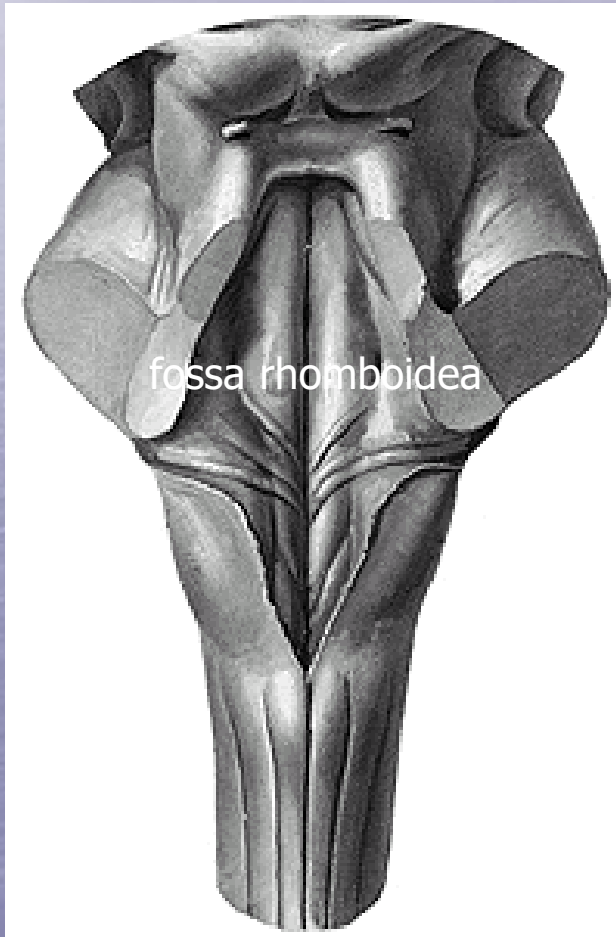
1) PRODLOUŽENÁ MÍCHA
(medulla oblongata)

2) VAROLŮV MOST (pons Varoli)

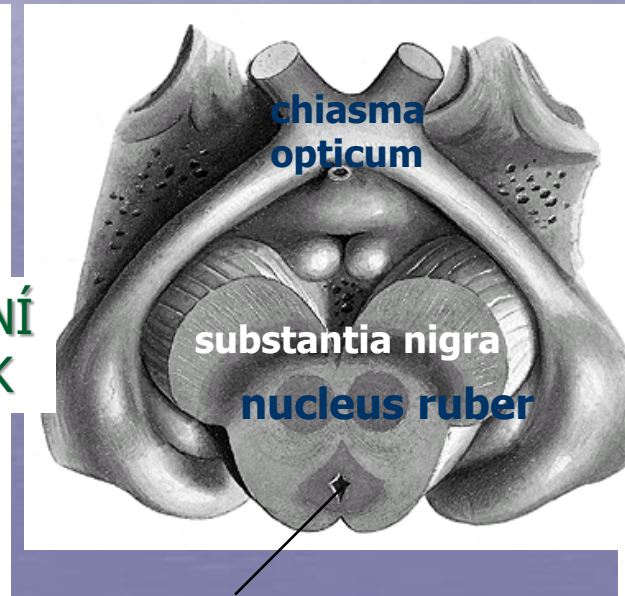
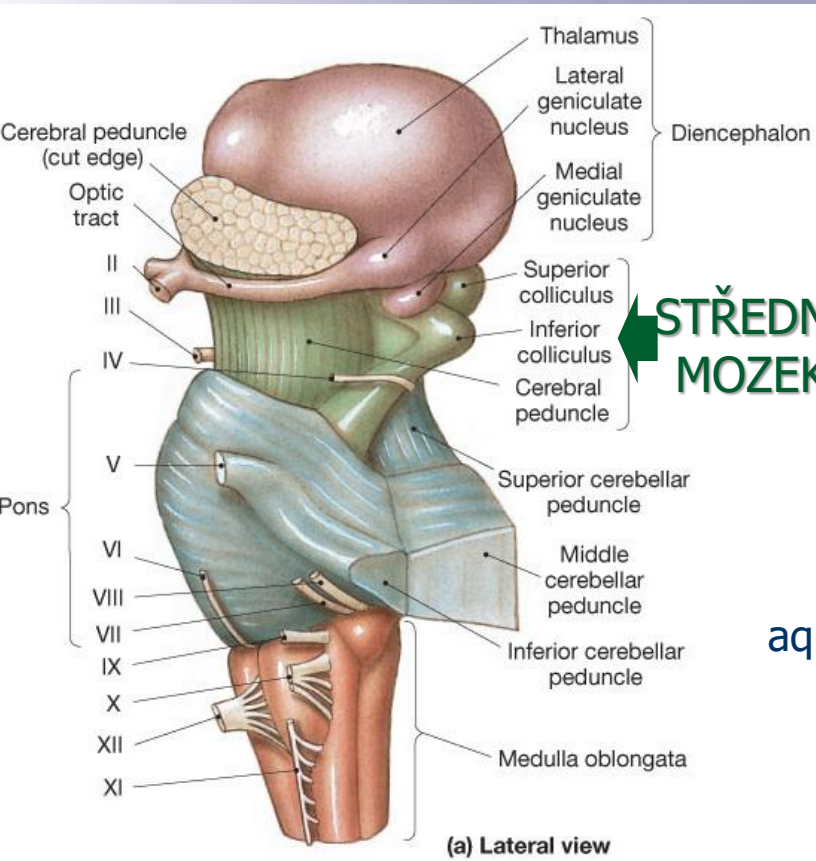

IV. KOMORA MOZKOVÁ

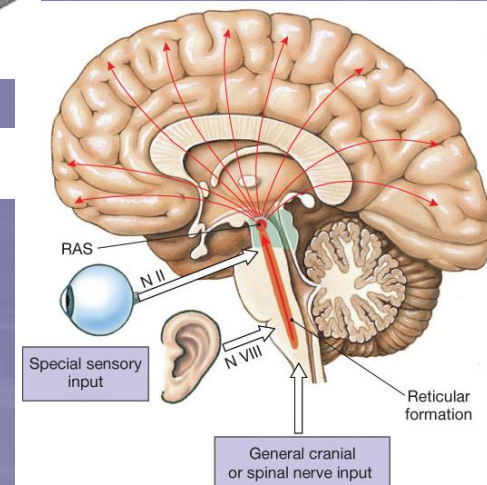

MOZKOVÝ KMEN

3) STŘEDNÍ MOZEK (mesencephalon)

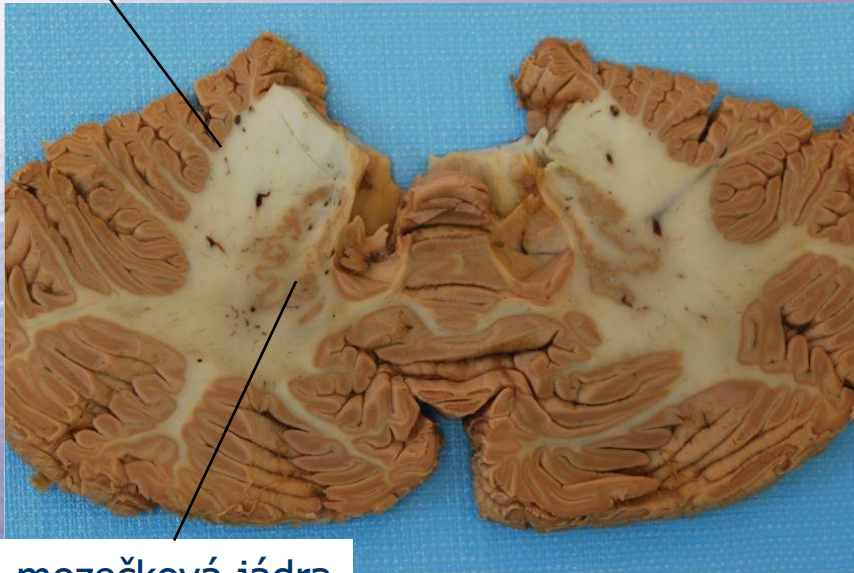
aqueductus mesencephali (Sylvii)

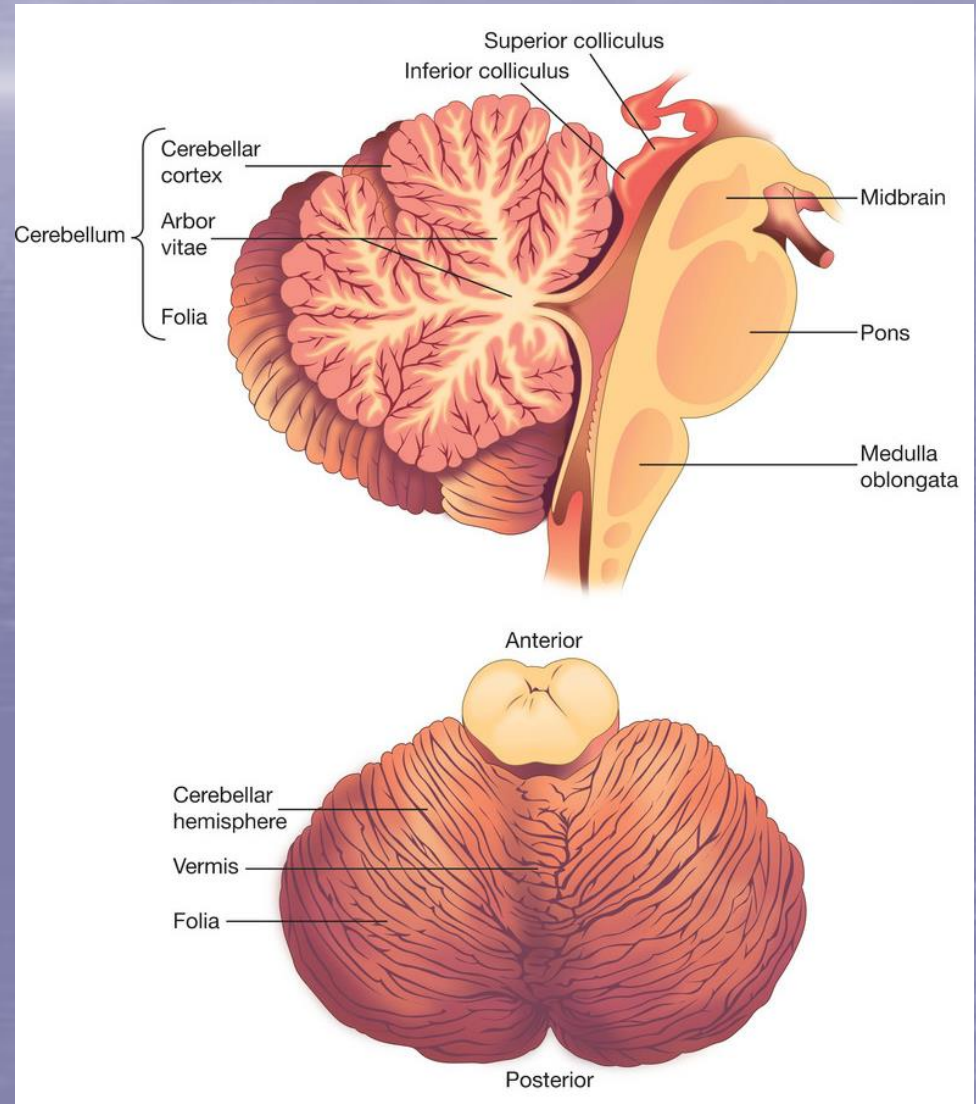

MOZEČEK (cerebellum)

cortex cerebellaris

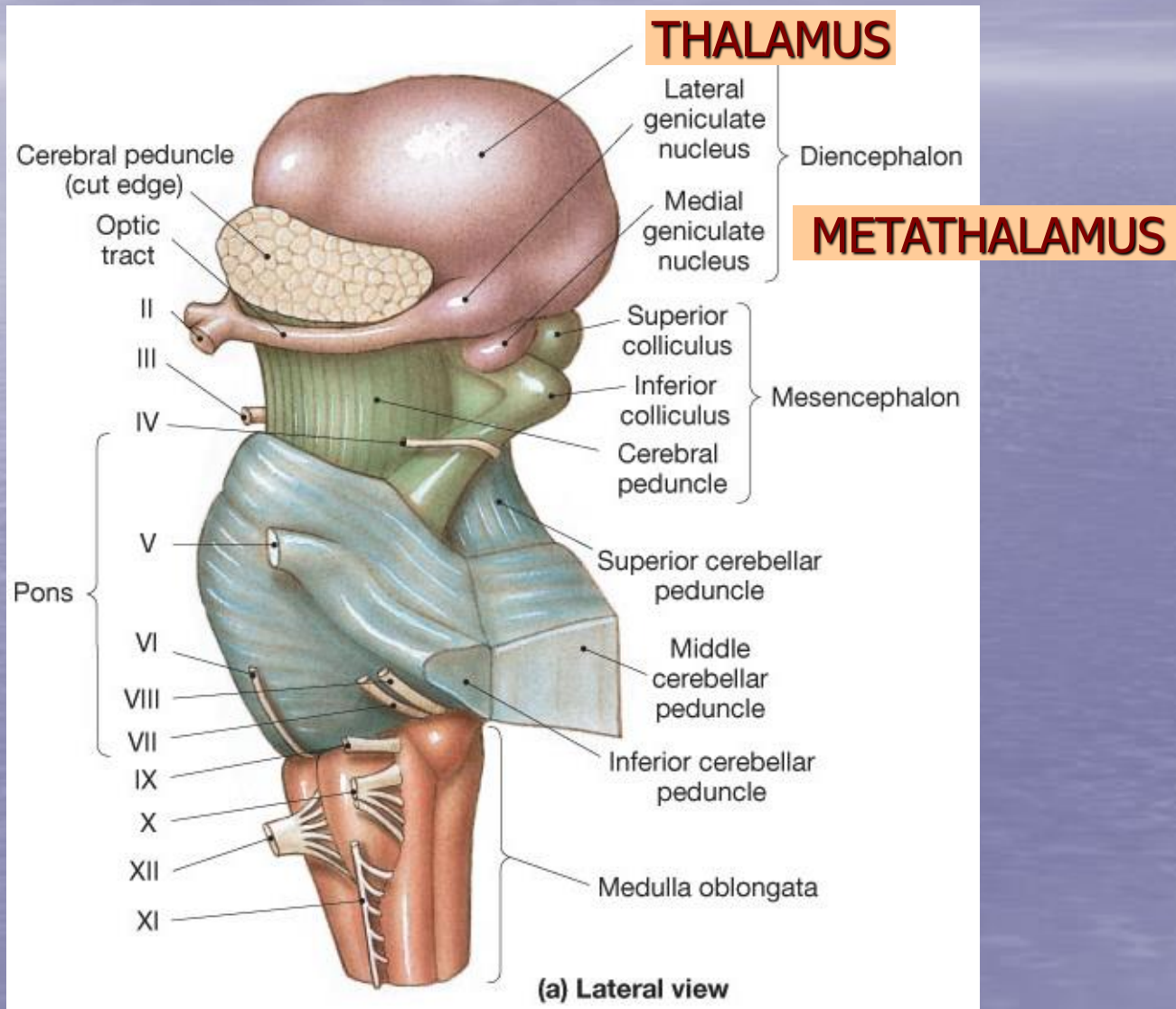

mozečková jádra

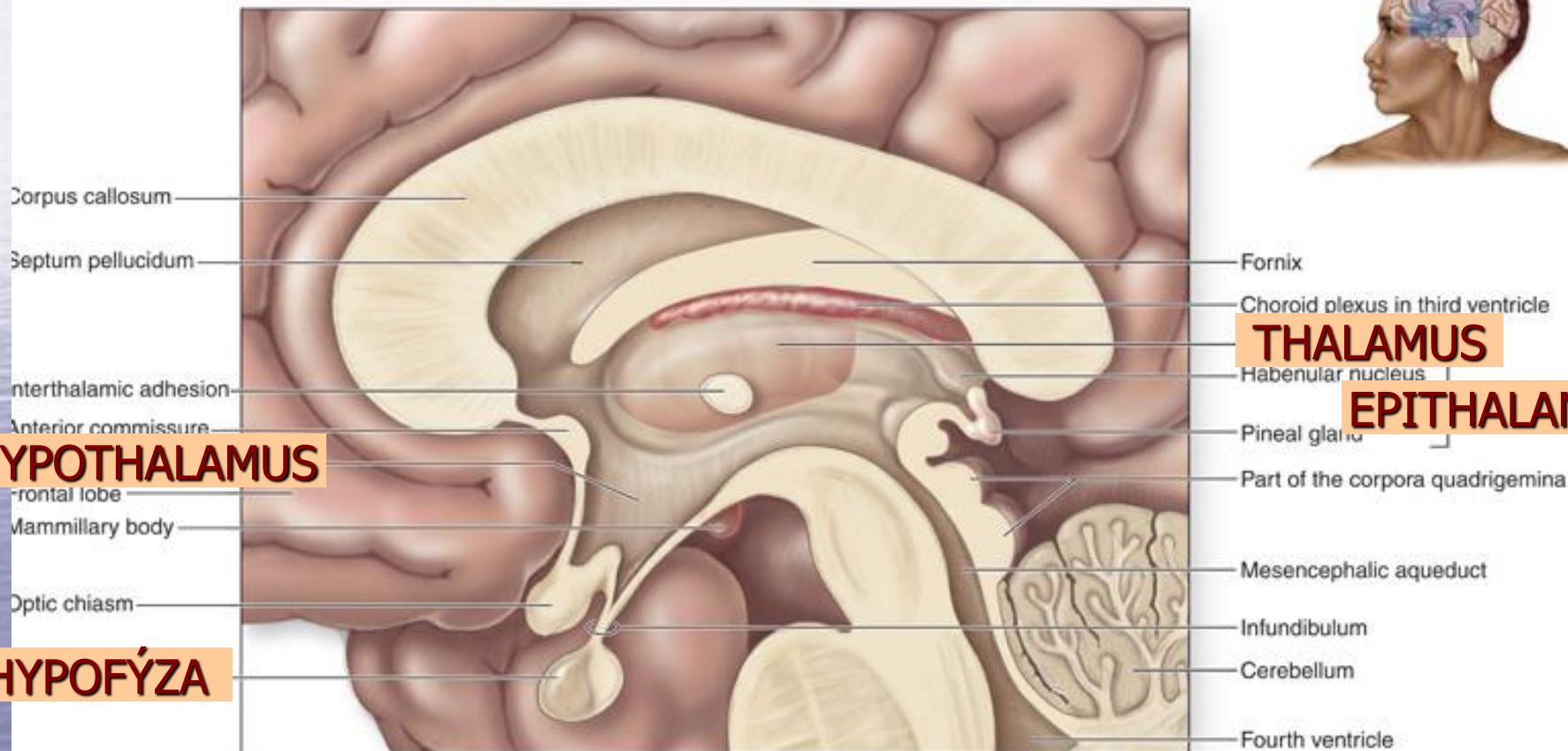

MEZIMOZEK (diencephalon)

MEZIMOZEK (diencephalon)

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

HYPOTHALAMUS

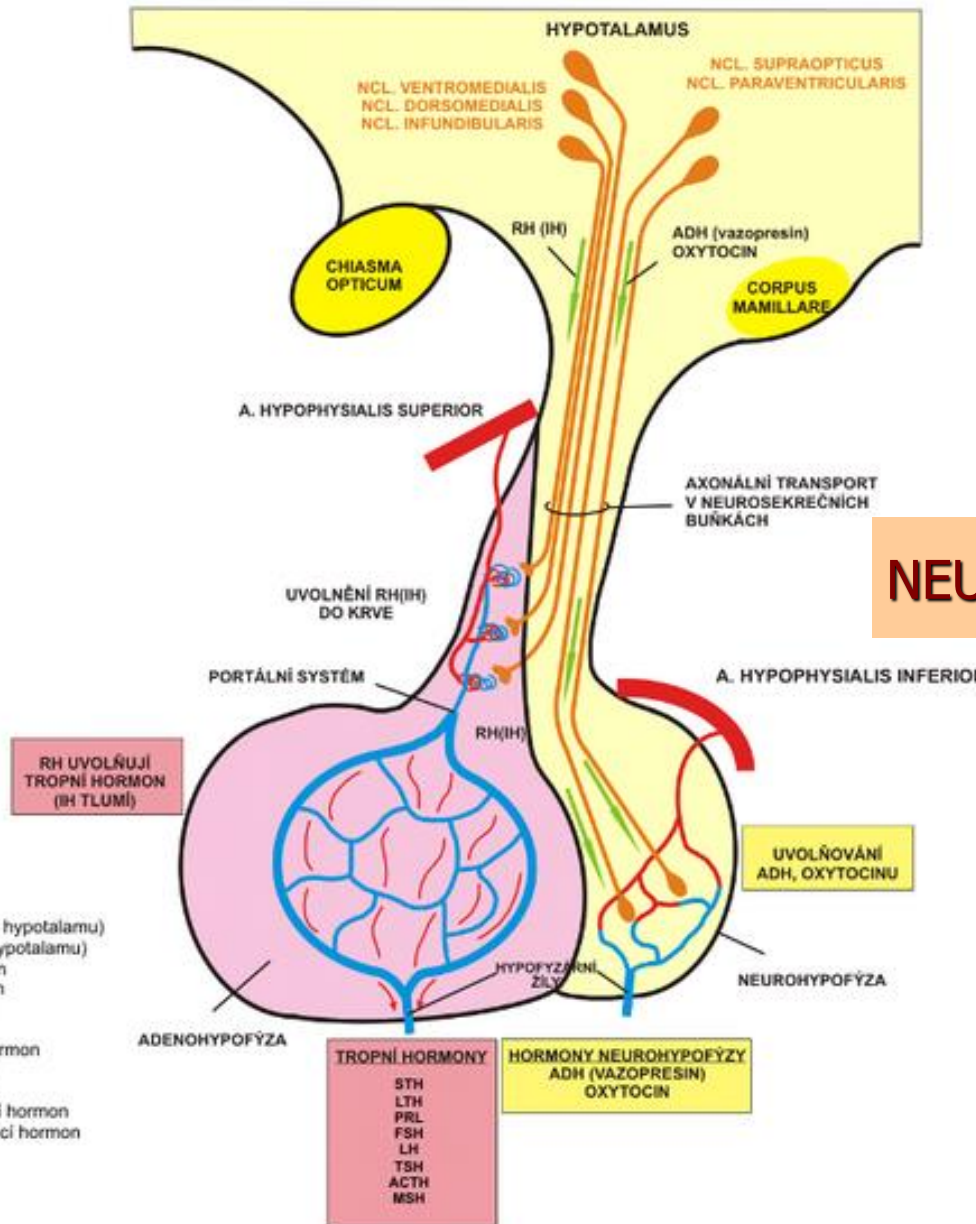
THALAMUS

EPITHALAMUS

HYPOFÝZA

Midsagittal section

Hypofýza

ADENOHYPOFÝZA

STH
LH
FSH
TSH
ACTH
MSH
prolaktin

RH - stimulační hormony (z hypothalamu)
 IH - inhibiční hormony (z hypothalamu)
 ADH - antidiuretický hormon
 STH - somatotropní hormon
 LTH - luteotropní hormon
 PRL - prolaktin
 FSH - folikuly stimulační hormon
 LH - luteinizační hormon
 TSH - thyreotropní hormon
 ACTH - adrenokortikotropní hormon
 MSH - melanocyty stimulační hormon

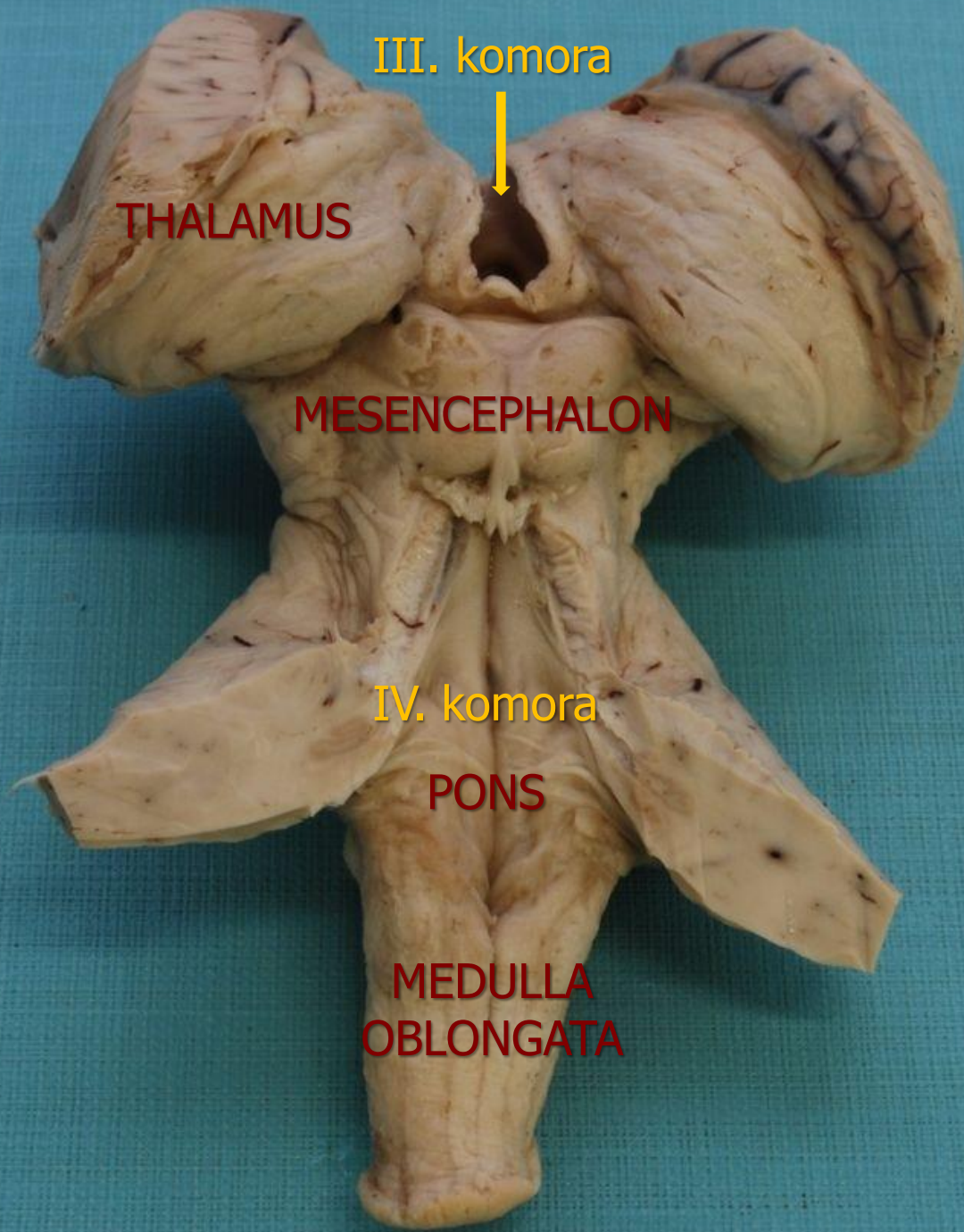
TROPNÍ HORMONY
 STH
 LTH
 PRL
 FSH
 LH
 TSH
 ACTH
 MSH

HORMONY NEUROHYPOFÝZY
 ADH (VAZOPRESIN)
 OXYTOCIN

NEUROHYPOFÝZA

ADH
oxytocin

III. komora

THALAMUS

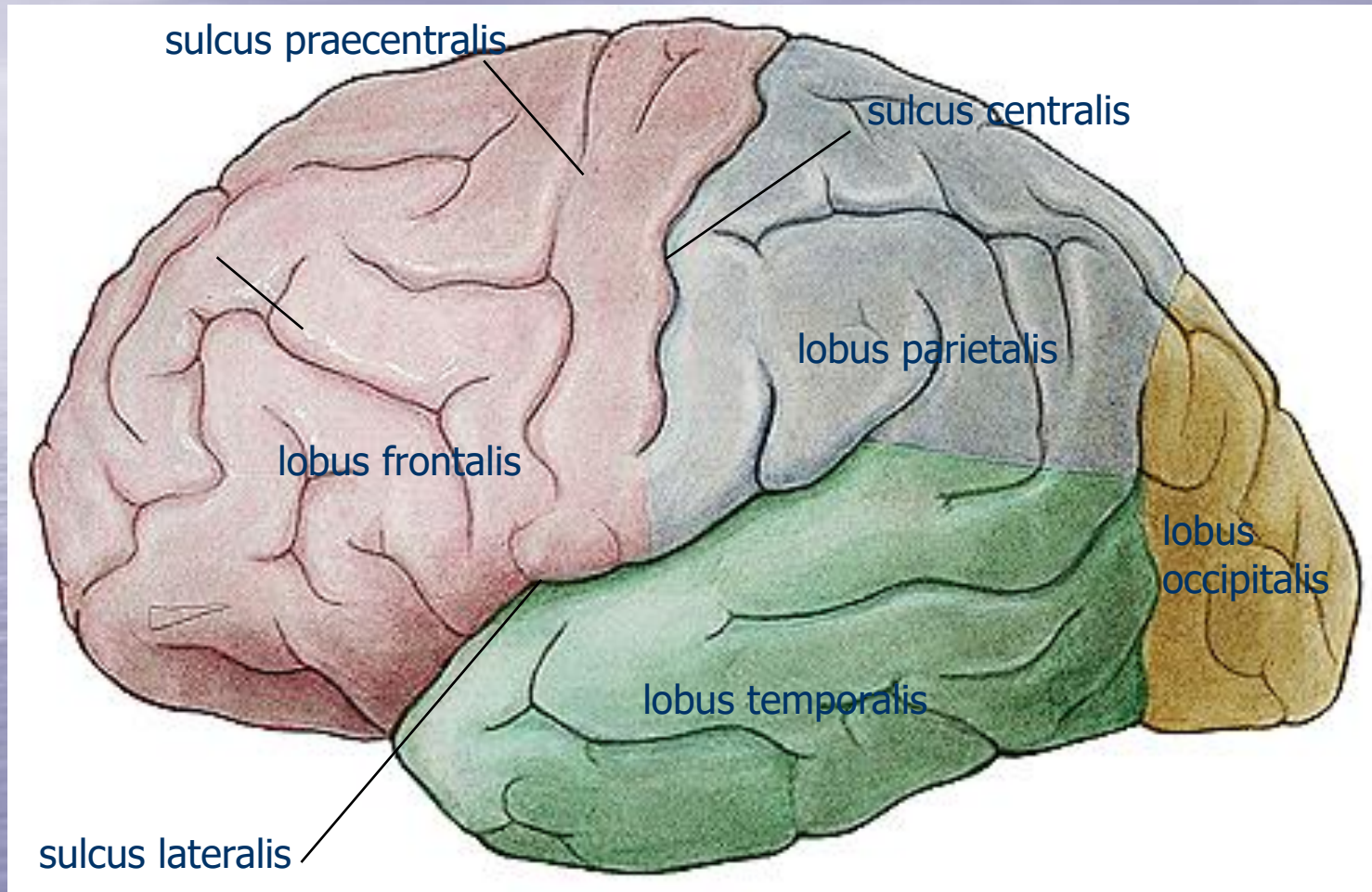
MESENCEPHALON

IV. komora

PONS

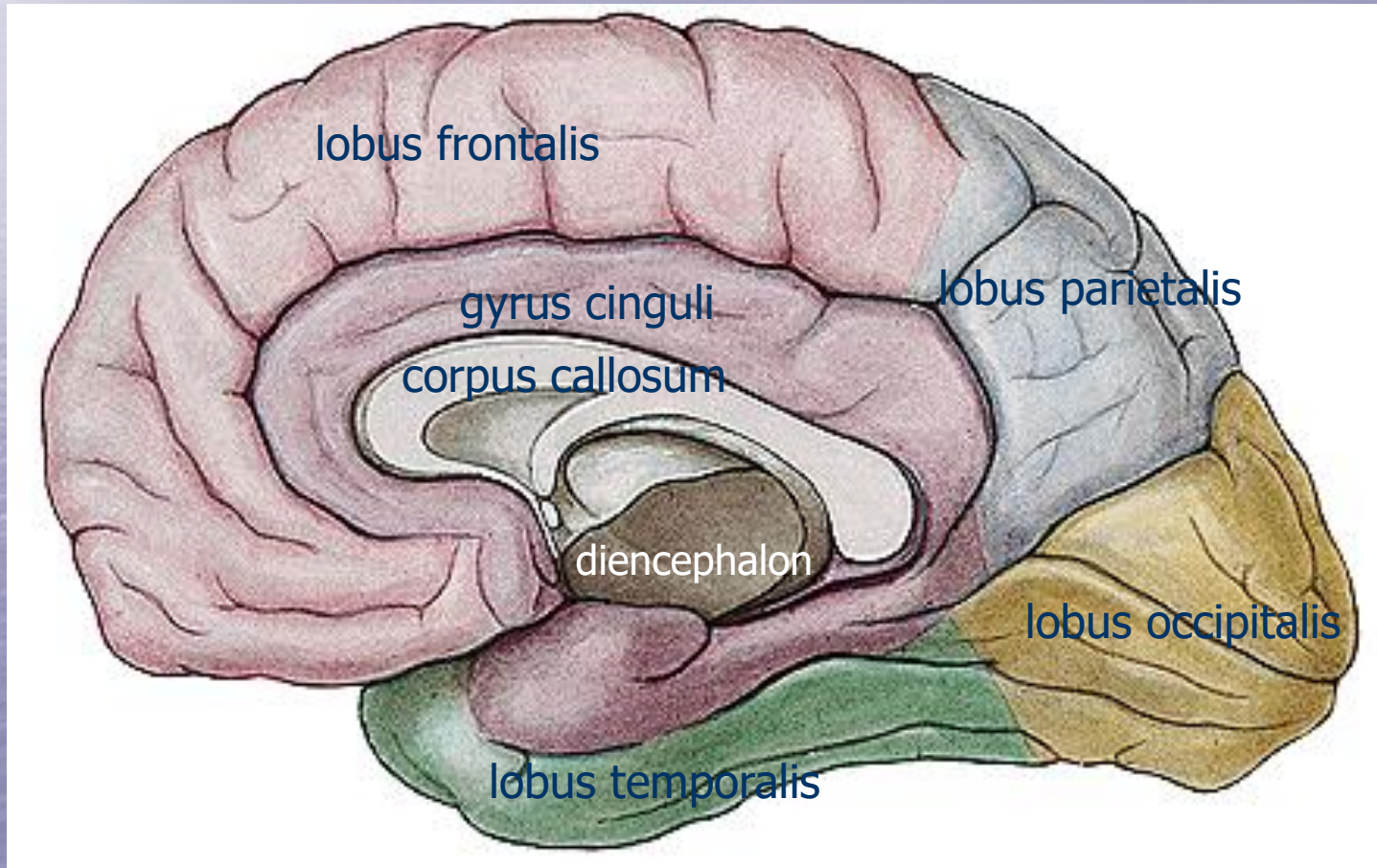
MEDULLA
OBLONGATA

KONCOVÝ MOZEK (telencephalon)

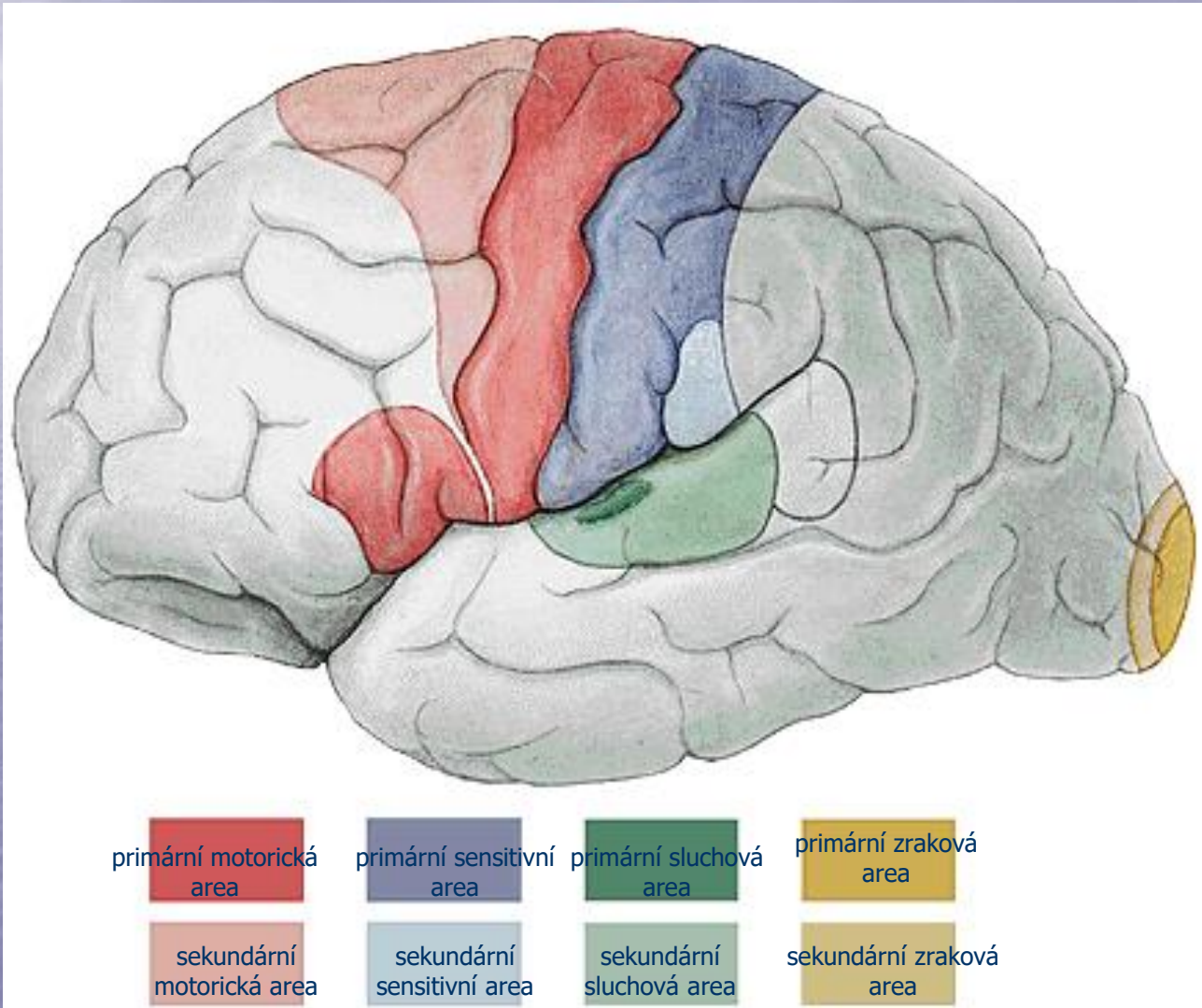

KONCOVÝ MOZEK (telencephalon)

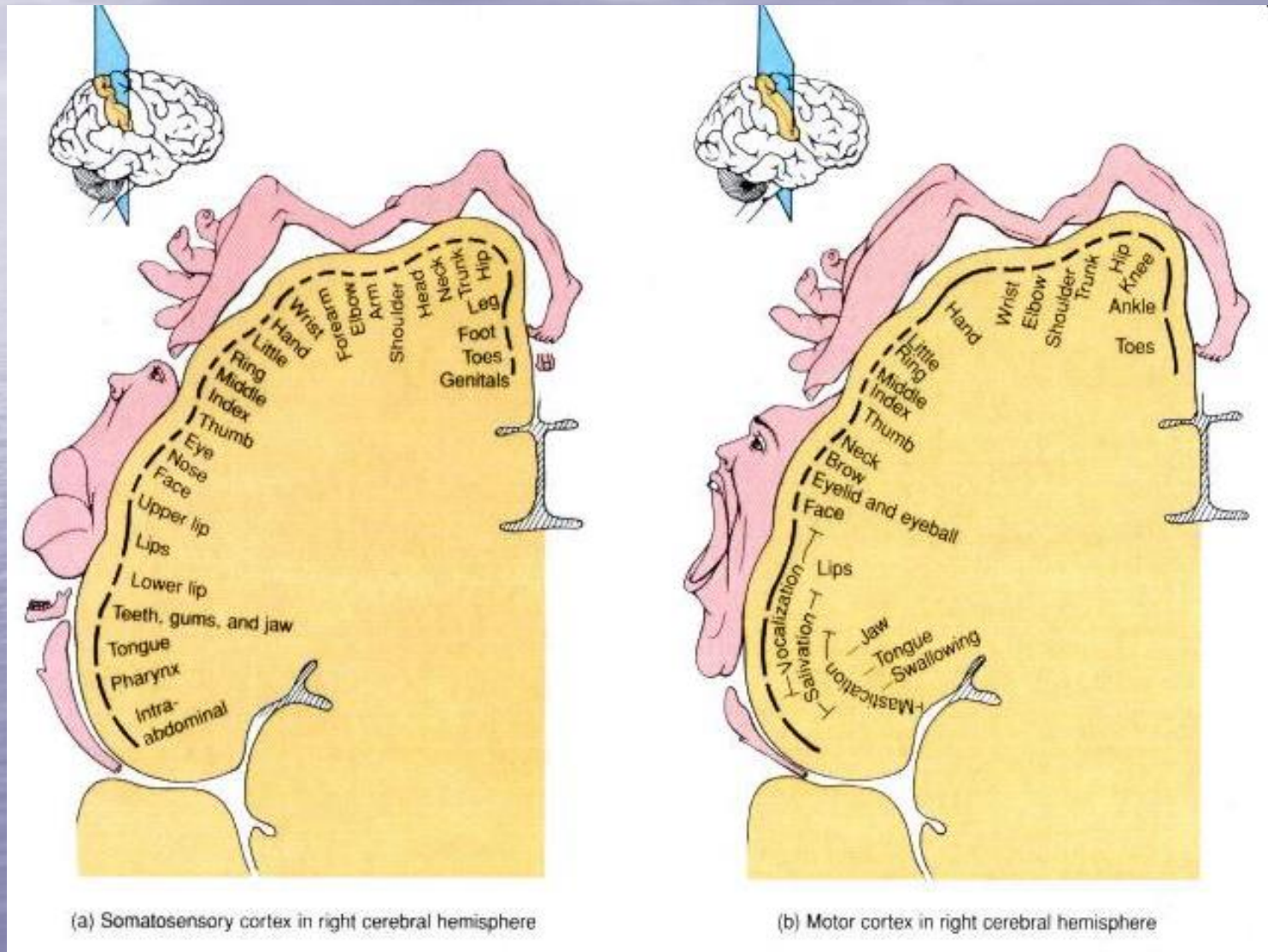

KOROVÁ CENTRA

Funkční oblasti pro senzitivitu a motoriku

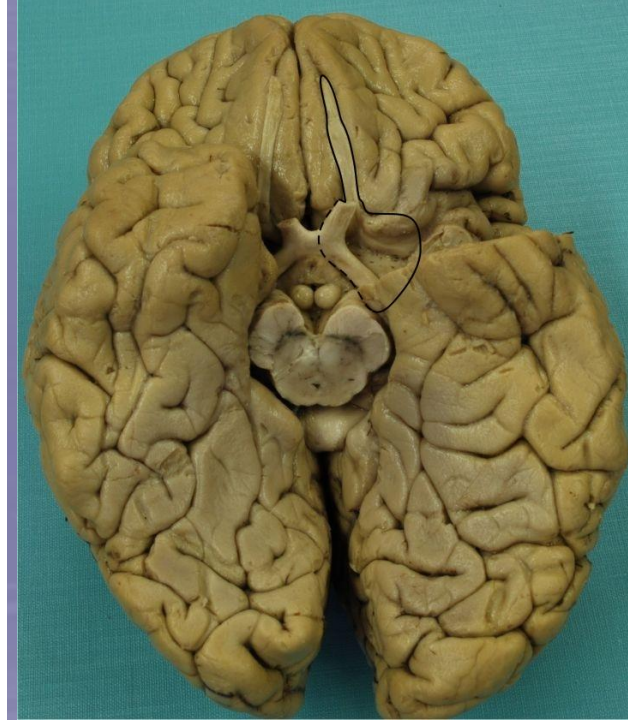
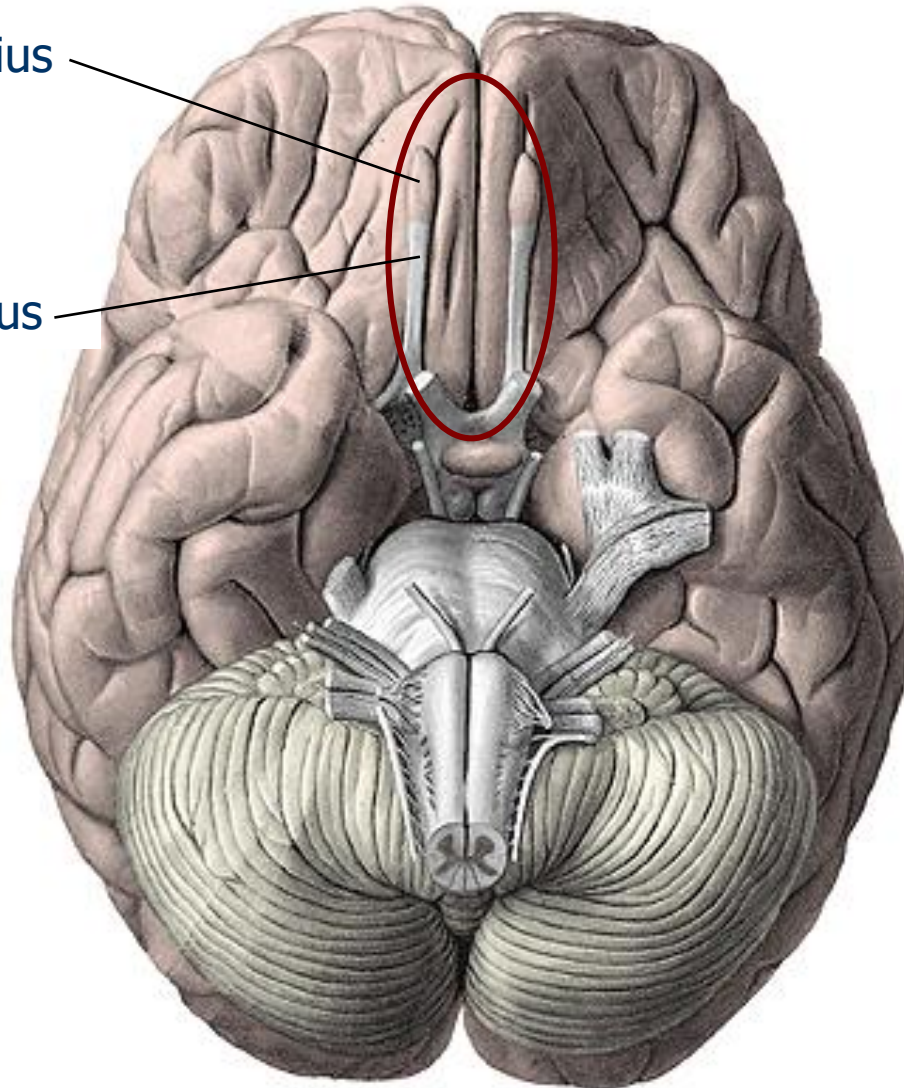

ČIHOVÝ MOZEK (rhinencephalon)

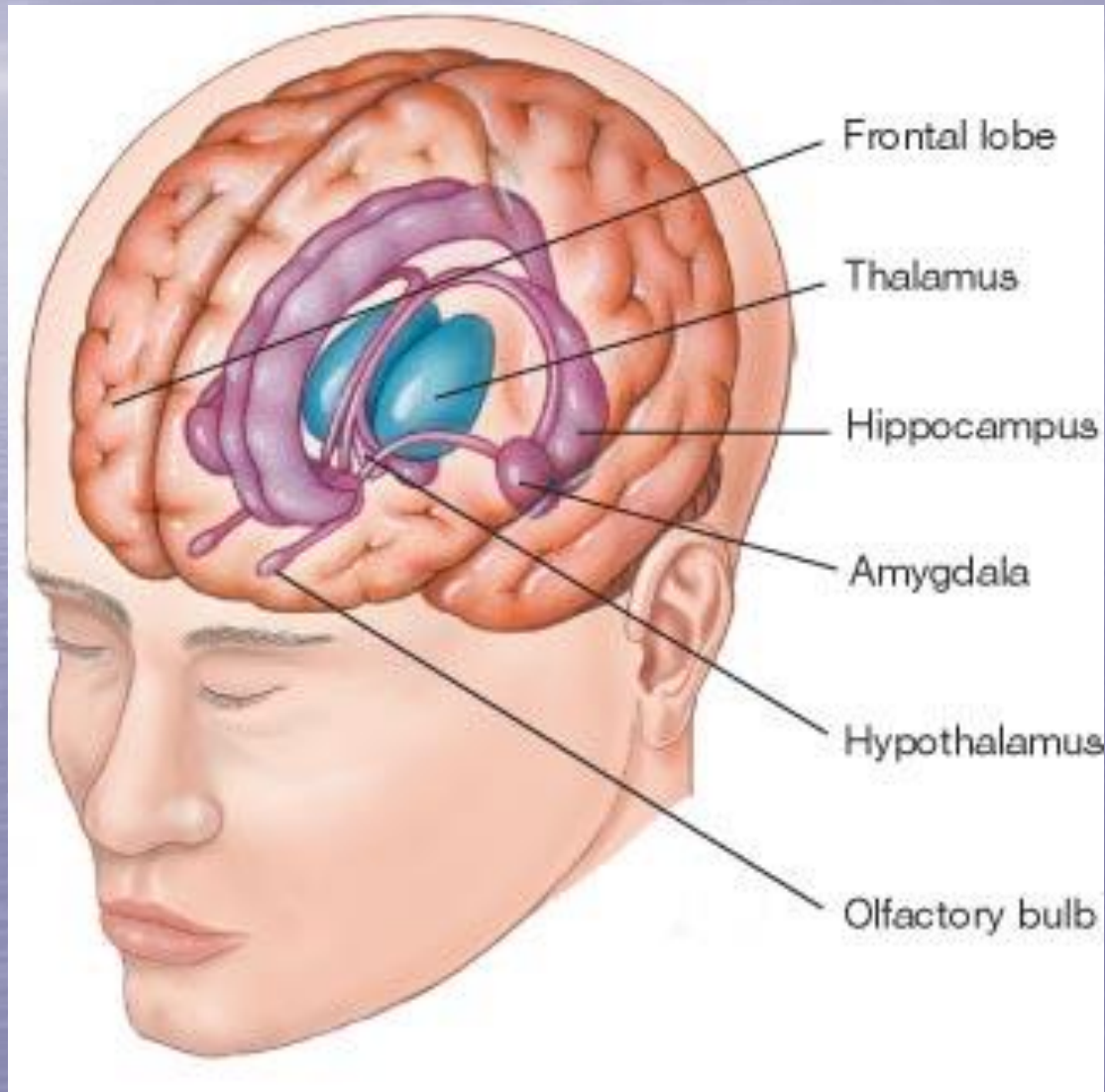
bulbus olfactorius

tractus olfactorius

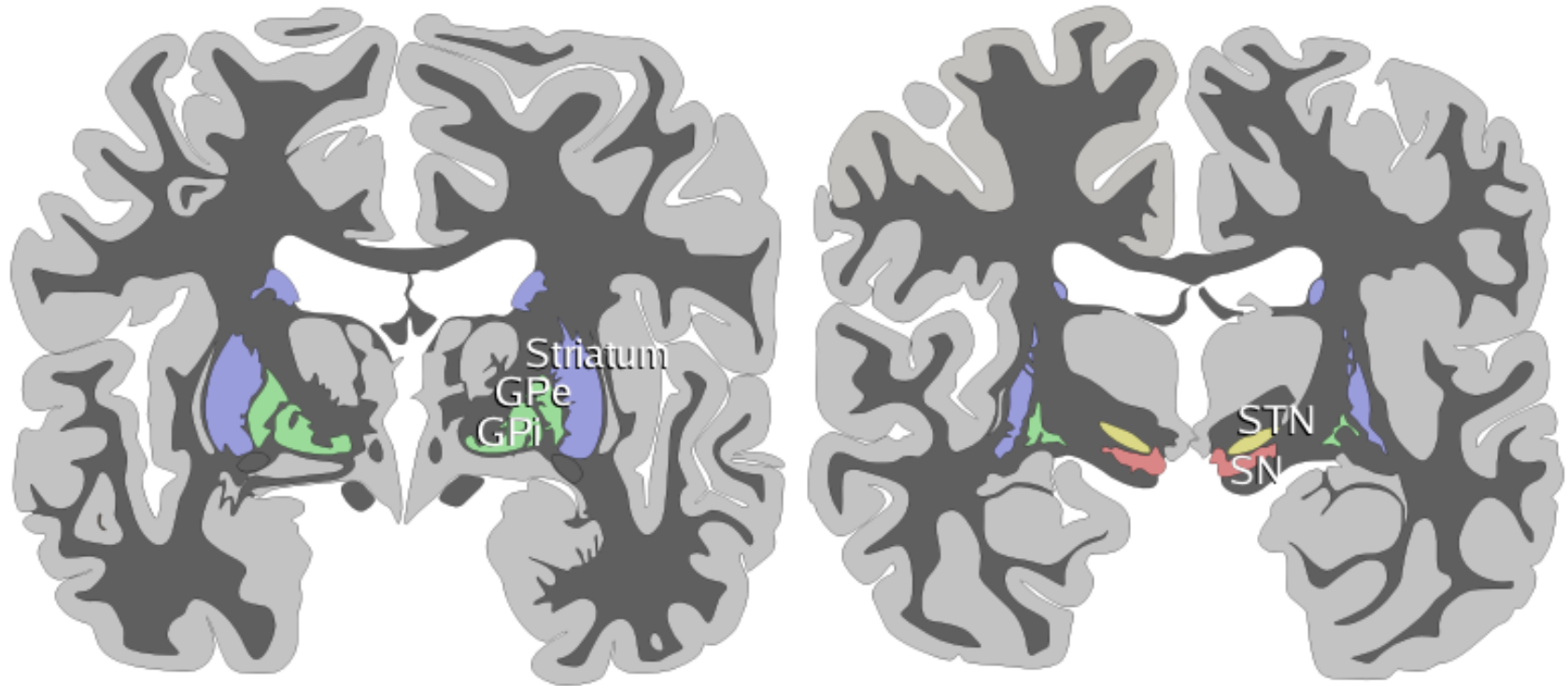

LIMBICKÝ SYSTÉM

BAZÁLNÍ GANGLIA

STRIATUM = nucleus caudatus + putamen

GP = globus pallidus

SN = substantia nigra

STN = nucleus subthalamicus Luysi

MOZKOVÉ OBALY (meningy)

- TVRDÁ PLENA (dura mater)

- falx cerebri
- falx cerebelli
- tentorium cerebelli

SUBDURÁLNÍ PROSTOR

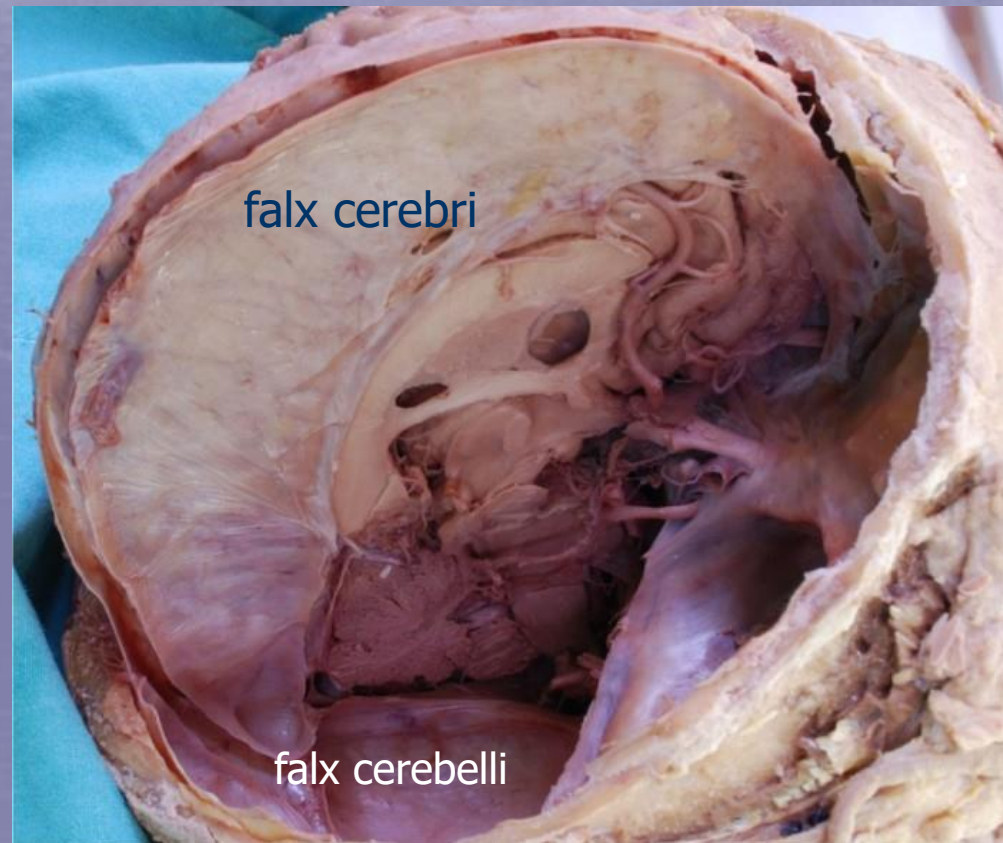
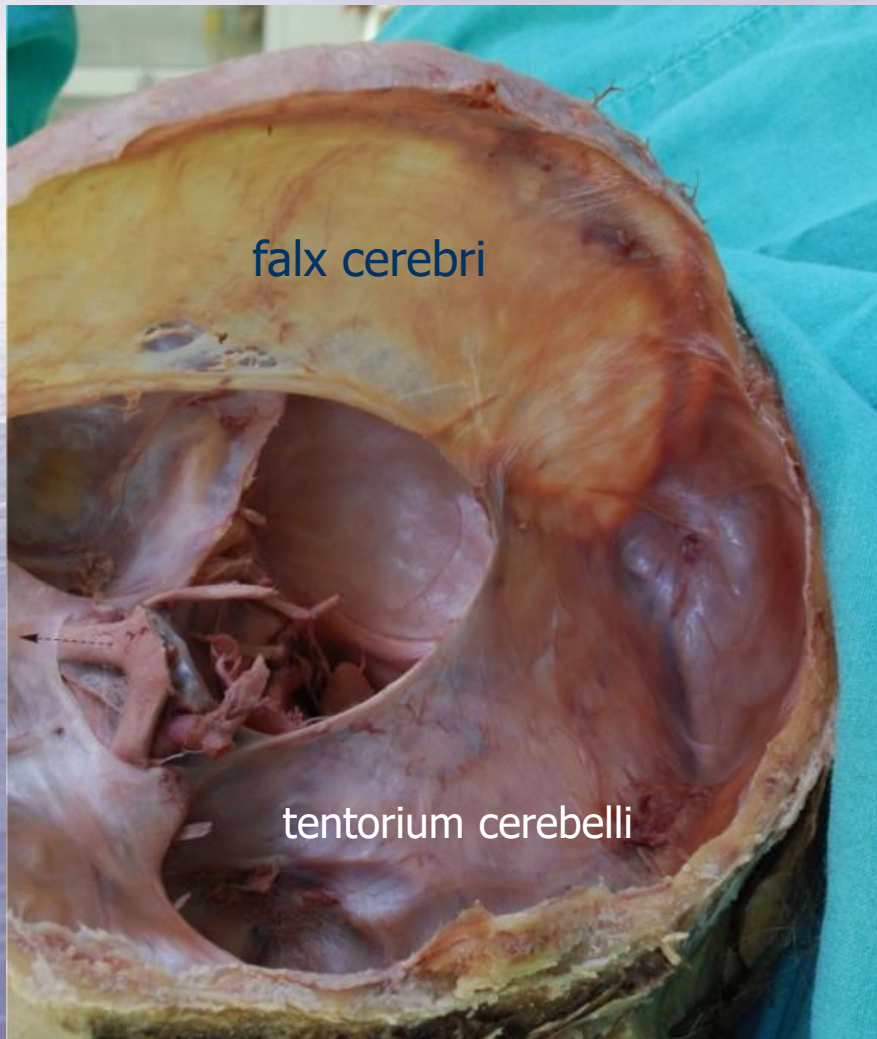
- PAVUČNICE (arachnoidea)

SUBARACHNOIDÁLNÍ PROSTOR
mozkomíšní mok (liquor cerebrospinalis)

- OMOZEČNICE (pia mater)

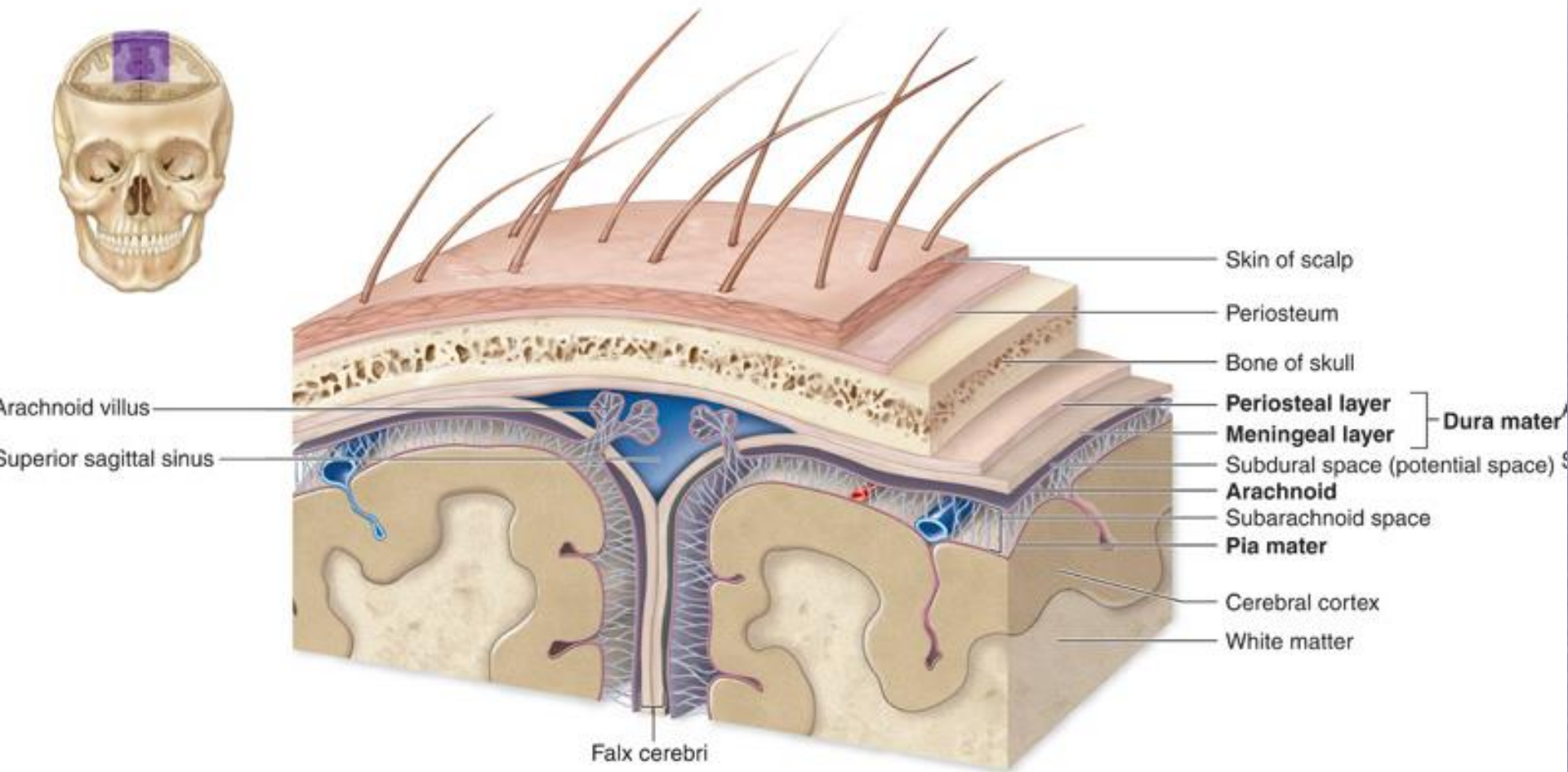

DUPLIKATURY TVRDÉ PLENY

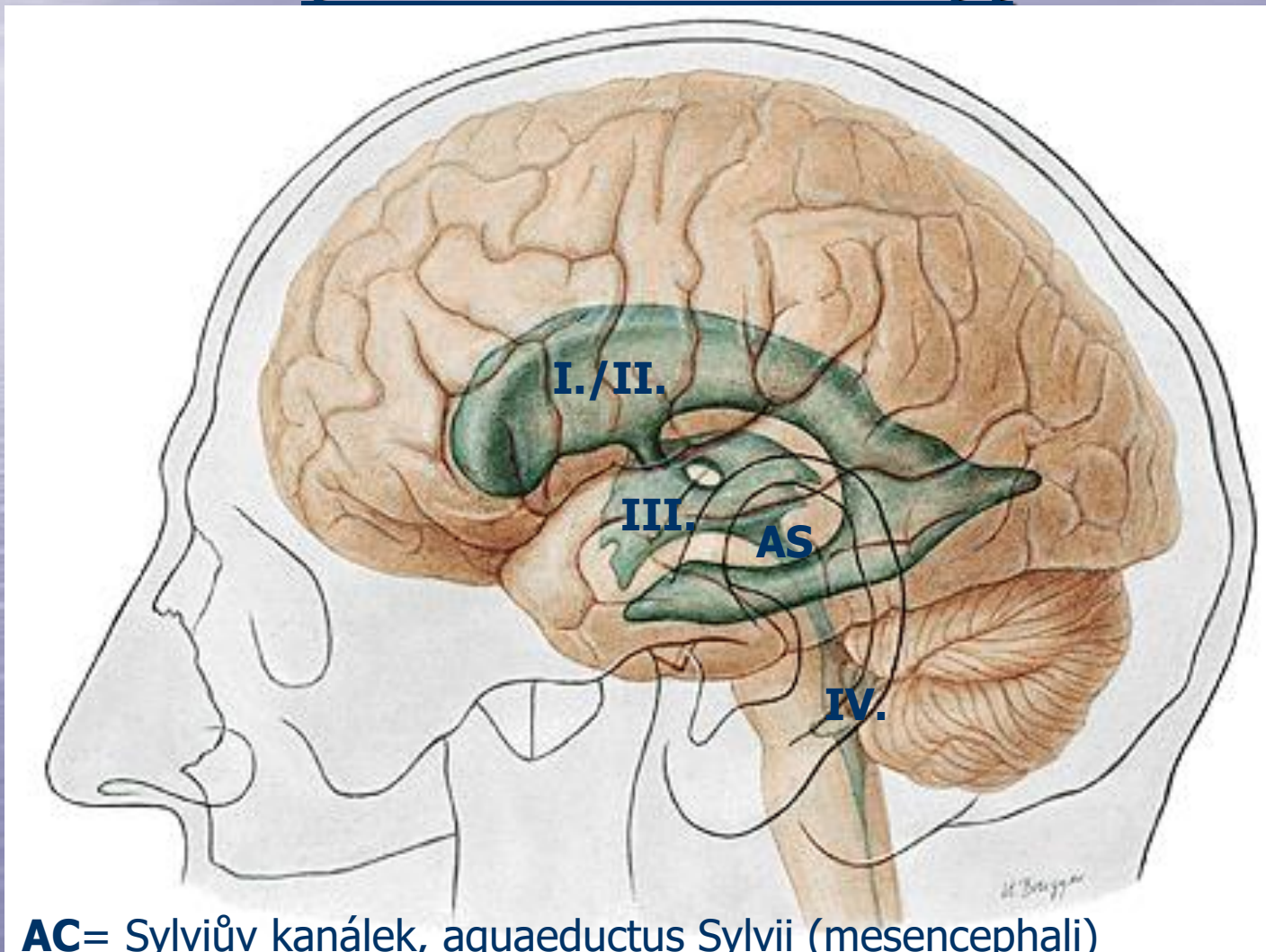
MOZKOVÉ OBALY (meningy)

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

DUTINOVÝ SYSTÉM MOZKU (mozkové komory)

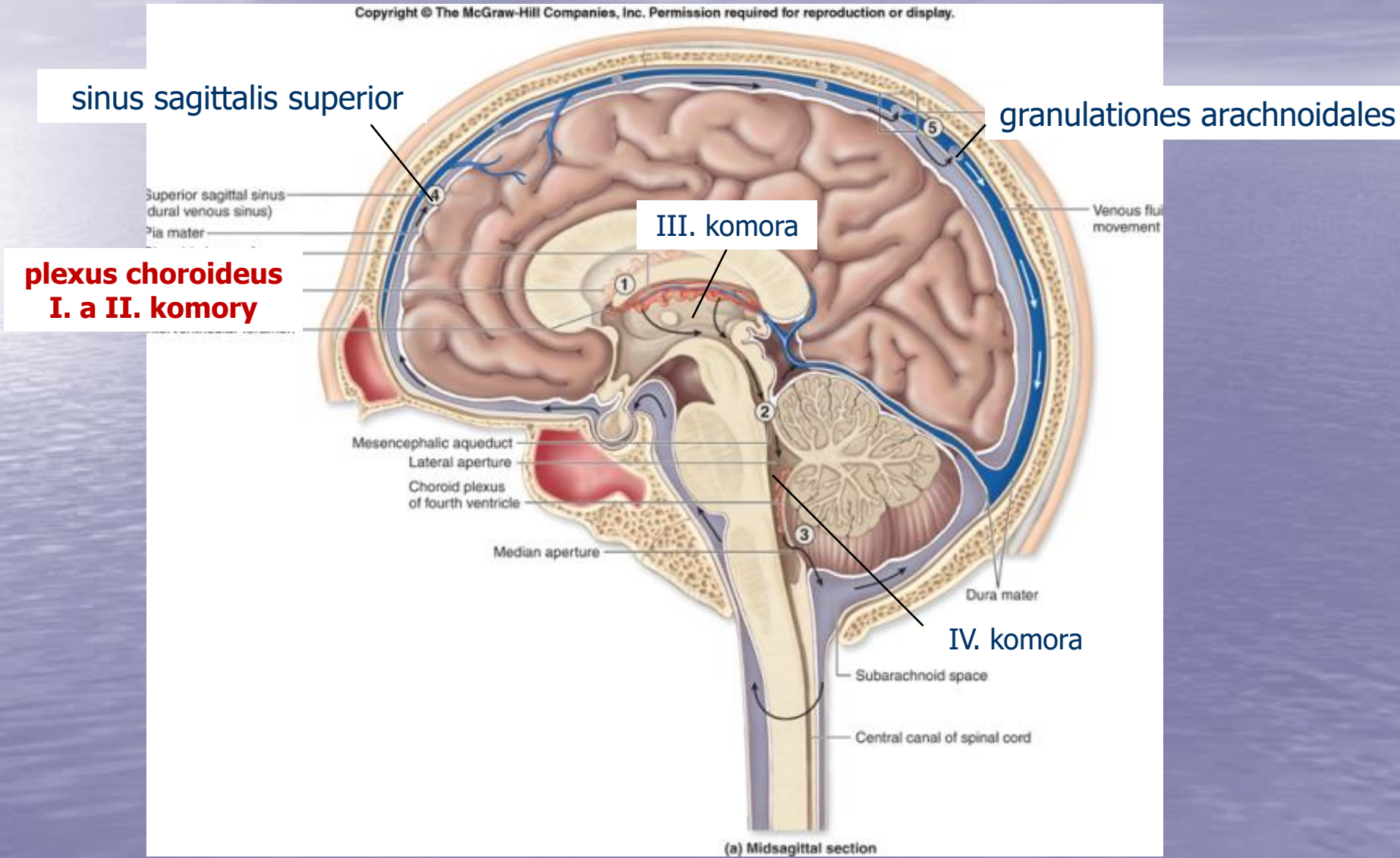

AC= Sylviov kanálek, aquaeductus Sylvii (mesencephali)

CIRKULACE MOZKOMÍŠNÍHO MOKU

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

CIRCULUS ARTERIOSUS WILLISI

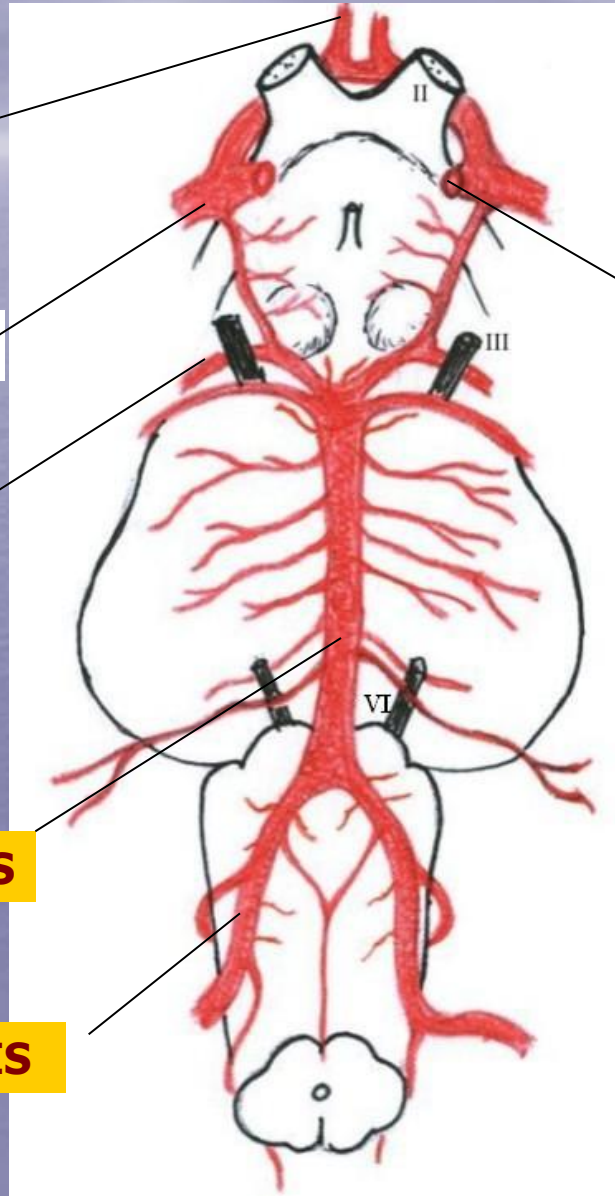
a. cerebri ant.

a. cerebri med.

a. cerebri post.

A. BASILARIS

A. VERTEBRALIS

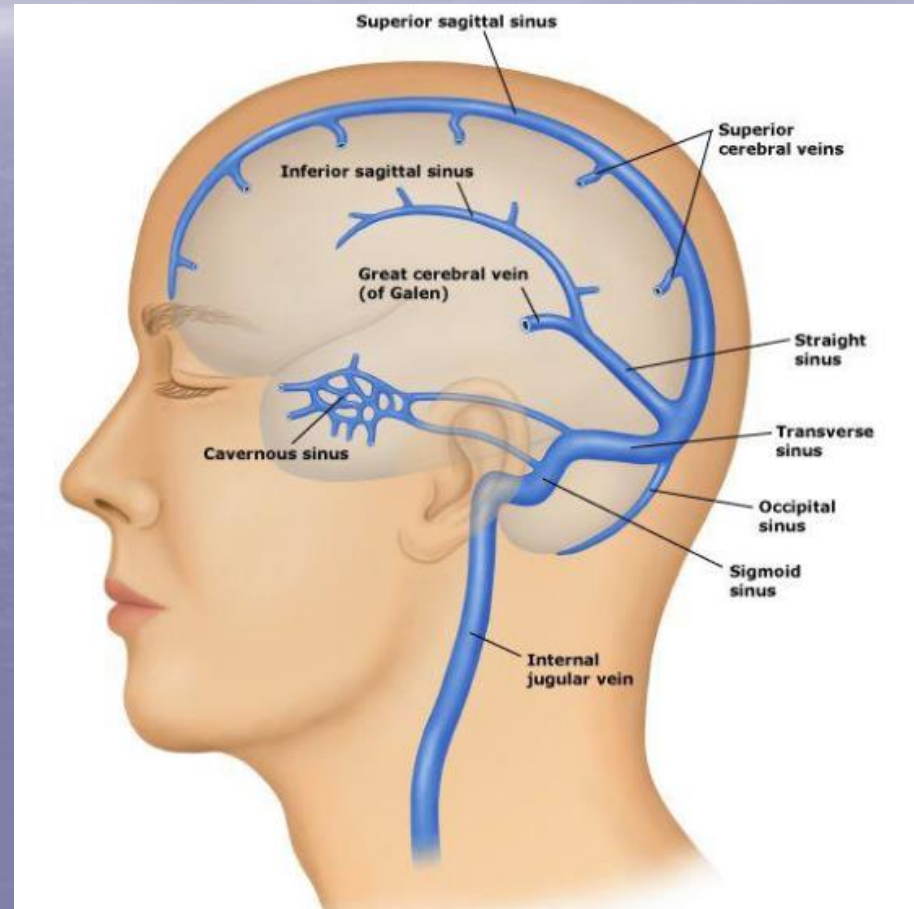

A. CAROTIS INT.

MOZKOVÉ ŽÍLY

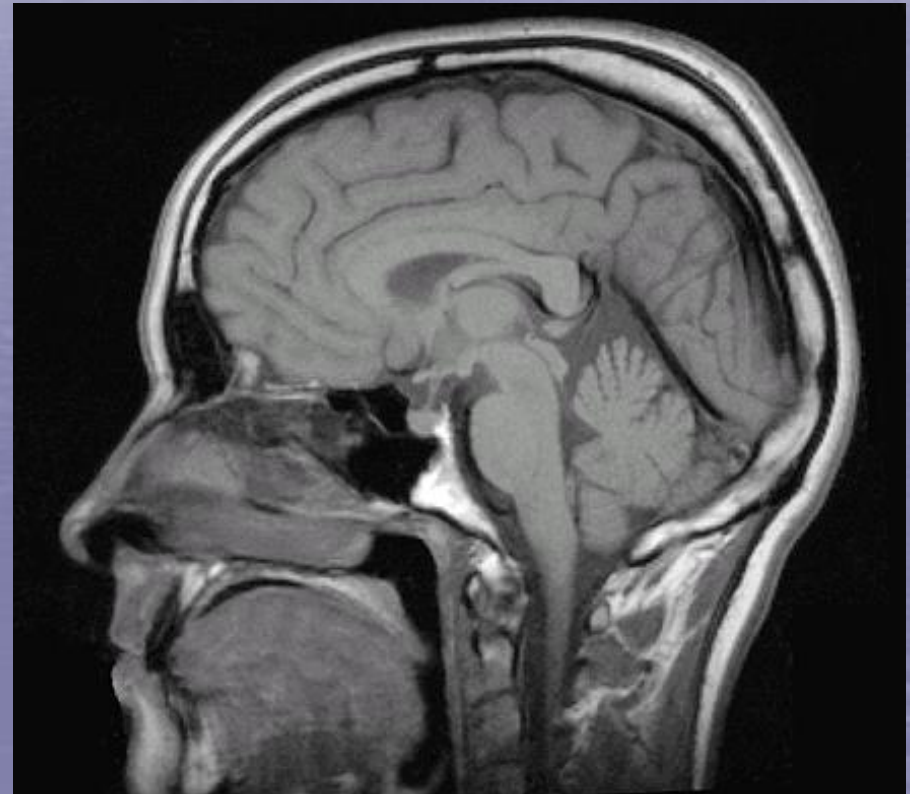

ZOBRAZOVACÍ METODY CNS

CT (počítačová tomografie)

MRI (magnetická rezonance)

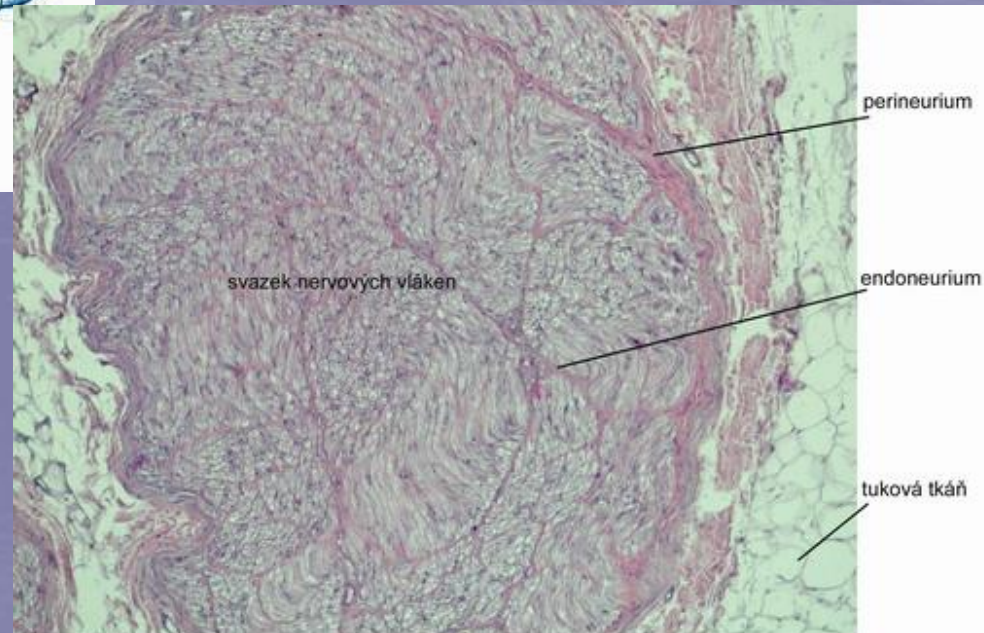
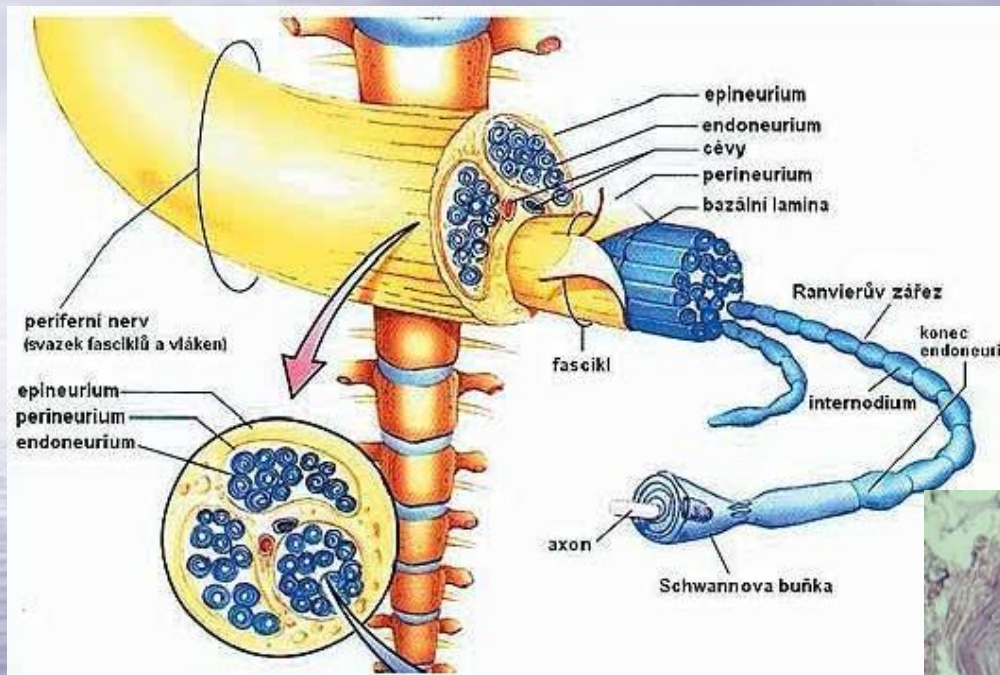

PERIFERNÍ NERVOVÝ SYSTÉM

NERVY MOZKOMÍŠNÍ (nervi cerebrospinales)

- NERVY MÍŠNÍ (nervi spinales)
- NERVY MOZKOVÉ/HLAVOVÉ (nn. craniales)

PERIFERNÍ NERV

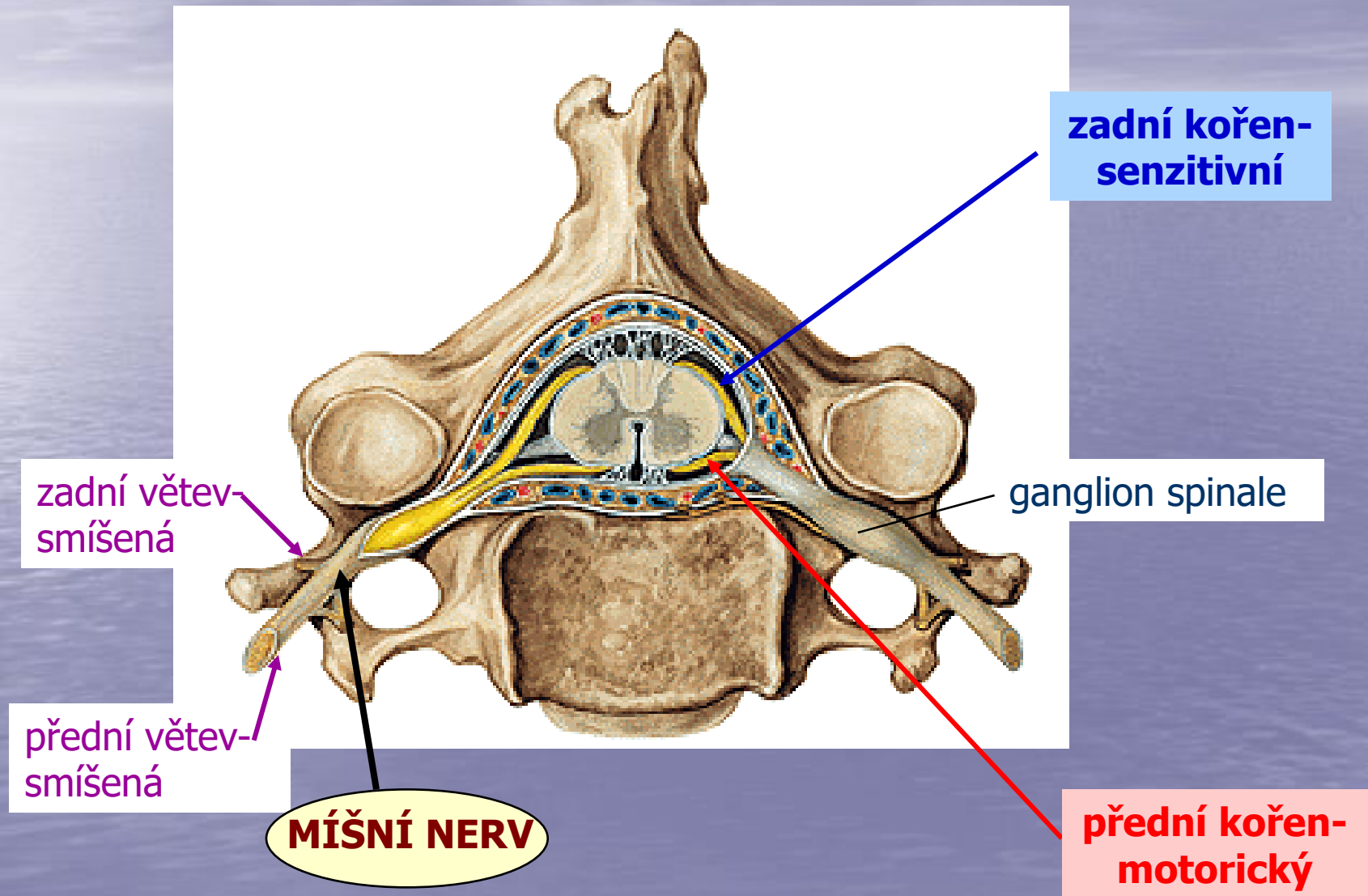
Obr.6 Periferní nerv, barveno HE

NERVY MÍŠNÍ (nervi spinales)

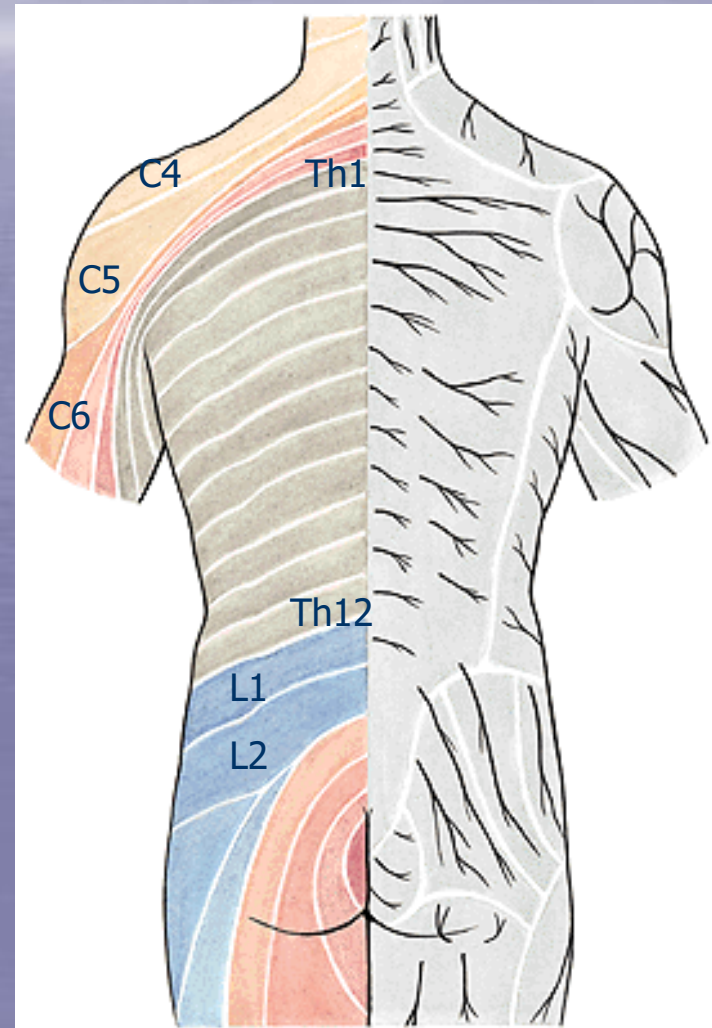
- 31 párů
  - 8 párů nervů krčních (nn. cervicales)
  - 12 párů nervů hrudních (nn. thoracici)
  - 5 párů nervů bederních (nn. lumbales)
  - 5 párů nervů křížových (nn. sacrales)
  - 1 pár nervů kostrčních (n. coccygeus)
- prostupují přes meziobratlové otvory a kost křížovou
- vznikají ze **dvou míšních kořenů**
  - **radix ventralis** (přední motorický a autonomní kořen)
  - **radix dorsalis** (zadní senzitivní a autonomní kořen)
  - **ganglion spinale** (těla senzitivních neuronů)
- **ramus ventralis** – přední větev
- **ramus dorsalis** – zadní větev

NERV MÍŠNÍ (nervus spinalis)

ZADNÍ VĚTVE MÍŠNÍCH NERVŮ

- segmentární uspořádání
- senzitivní inervace kůže a motorická inervace hlubokých svalů šíje a zad

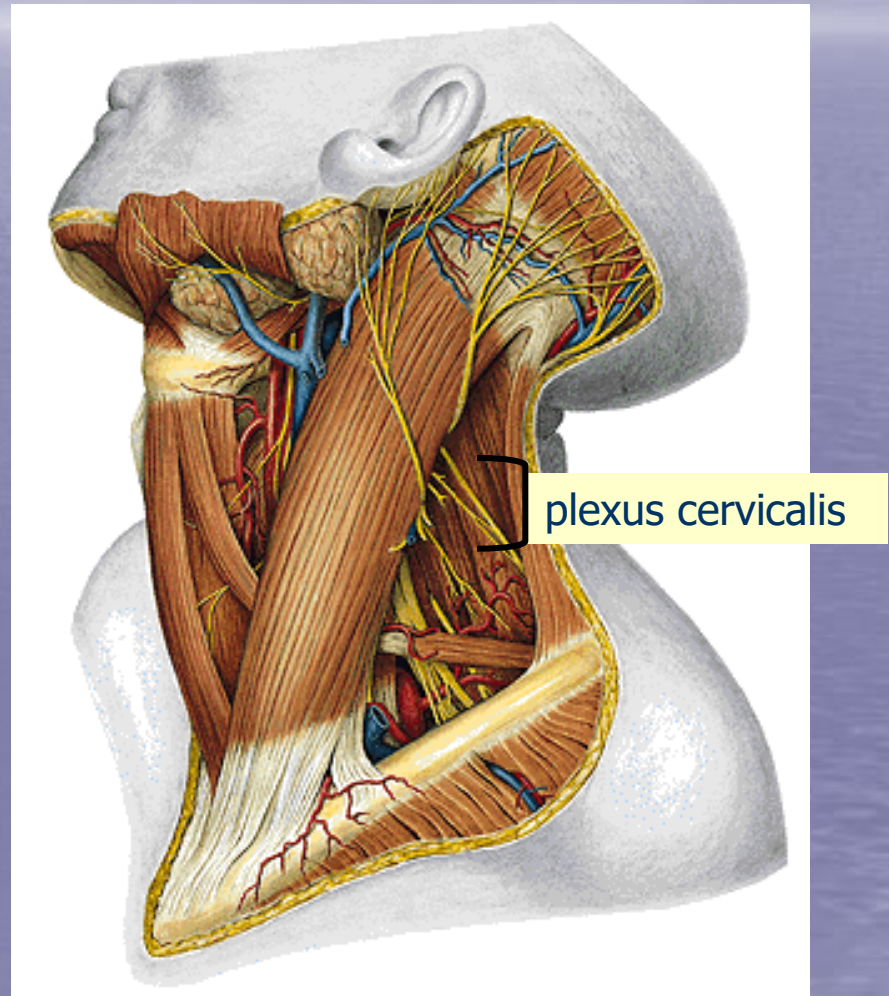

PŘEDNÍ VĚTVE MÍŠNÍCH NERVŮ

- PLEXUS CERVICALIS (C1-C4)
- PLEXUS BRACHIALIS (C5-Th1)
- NERVI INTERCOSTALES (mezižební nervy)
- PLEXUS LUMBALIS (L1-L4)
- PLEXUS SACRALIS (L5-Co)

PLEXUS CERVICALIS

- **nervus phrenicus**
- **senzitivní nervy** pro krajinu týlní, boltce ušního, kůži krku a horní části hrudníku
- **motorické nervy** pro hluboké krční svaly

PLEXUS BRACHIALIS

FASCICULUS LATERALIS

- n. musculocutaneus
- n. medianus

FASCICULUS MEDIALIS

- n. medianus
- n. ulnaris
- n. cutaneus brachii et antebrachii medialis

FASCICULUS POSTERIOR

- n. axillaris
- n. radialis

n. musculocutaneus

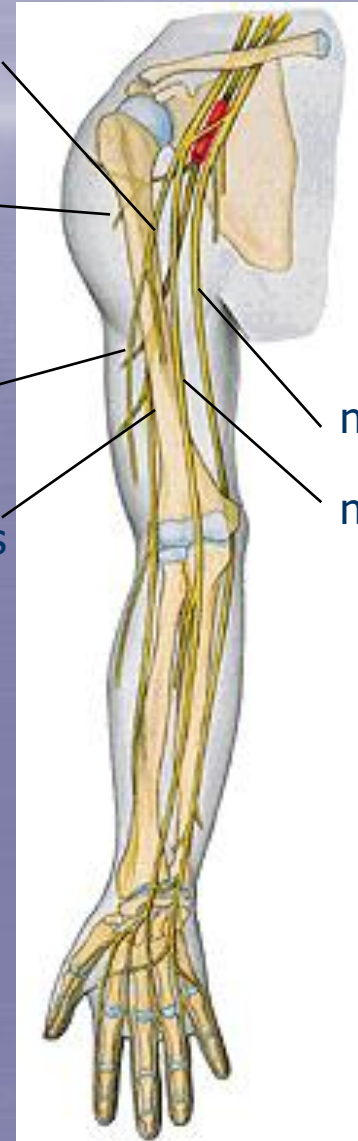
n. axillaris

nn. cutanei

n. radialis

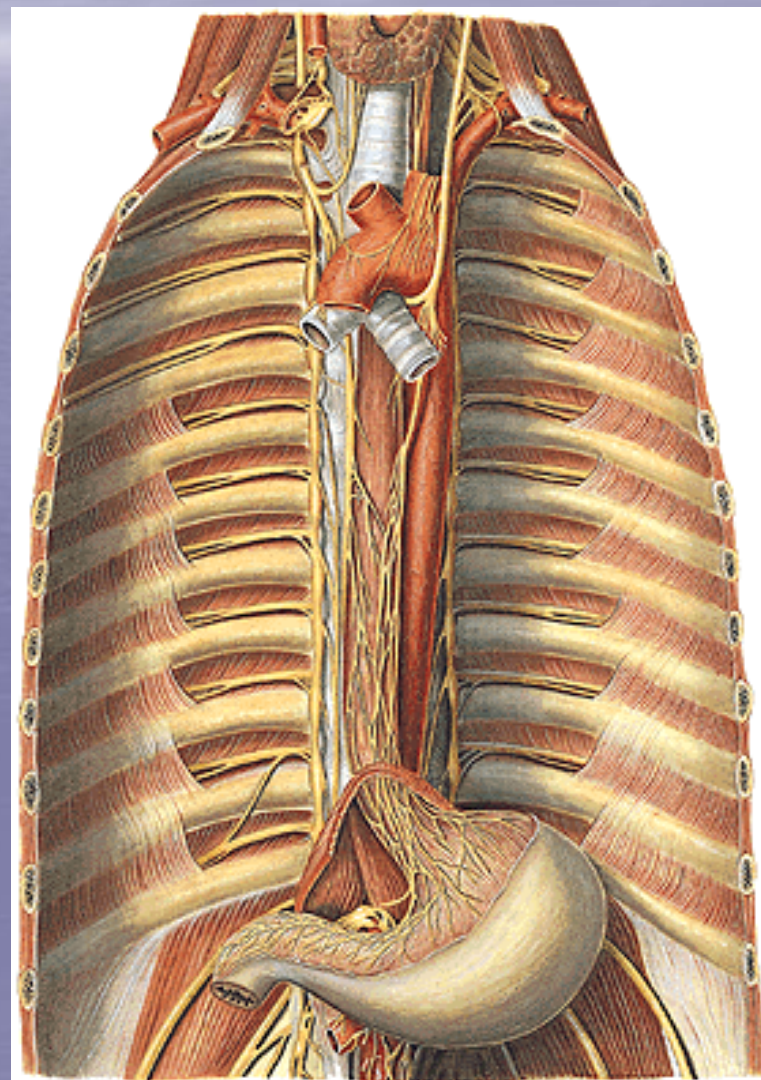
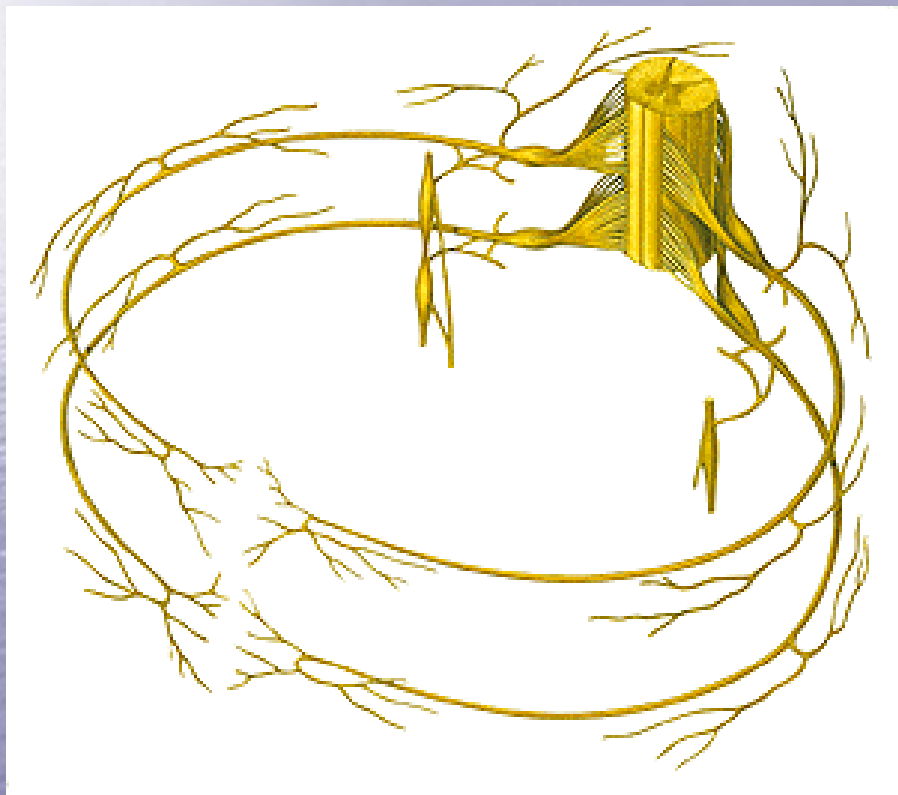
n. ulnaris

n. medianus

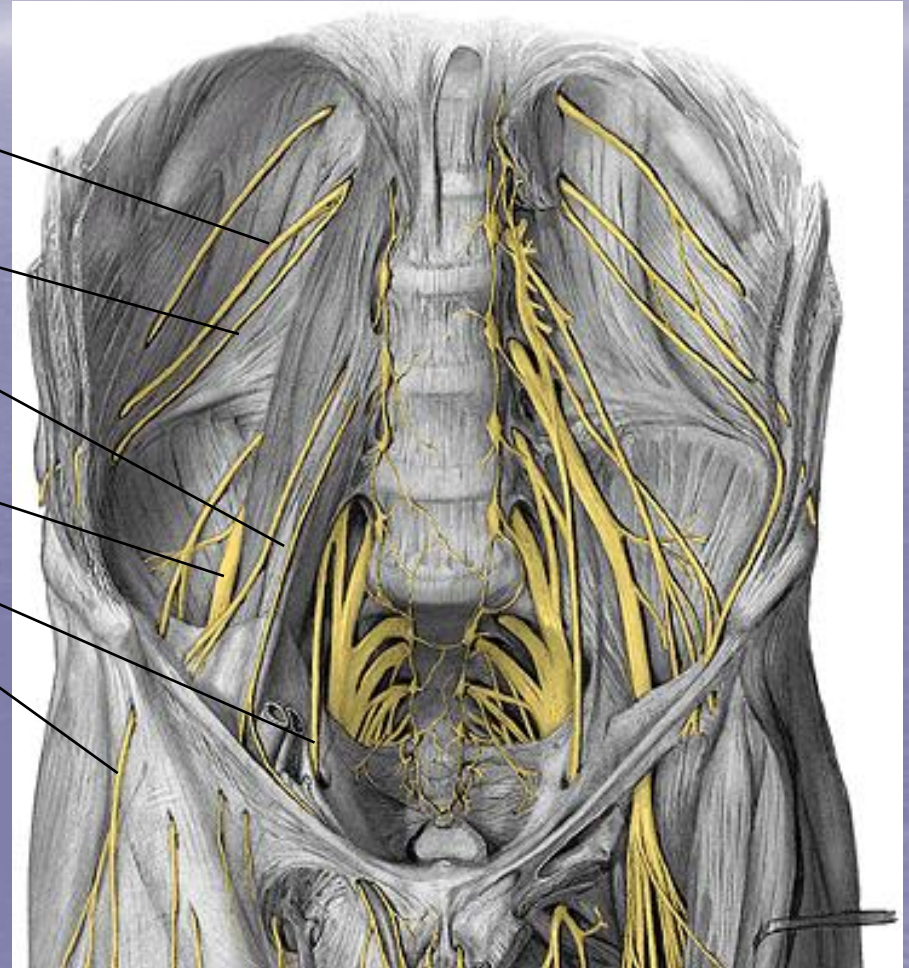

NERVI INTERCOSTALES

PLEXUS LUMBALIS

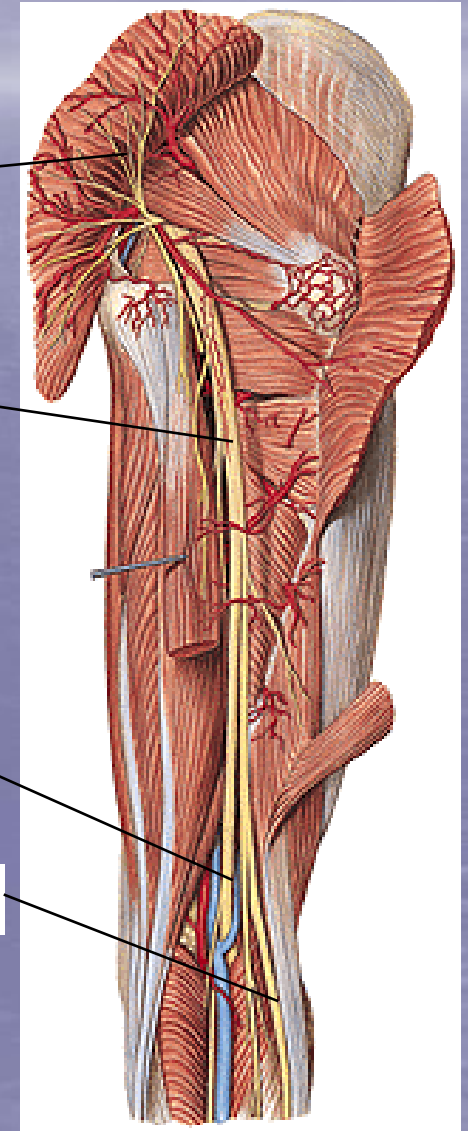
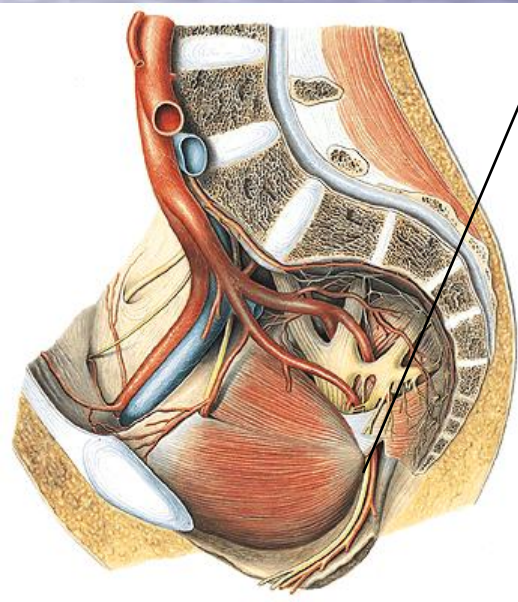
- n. iliohypogastricus
- n. ilioinguinalis
- n. genitofemoralis
- n. femoralis
- n. obturatorius
- n. cutaneus femoris lateralis

PLEXUS SACRALIS

- n. gluteus superior
- n. gluteus inferior
- n. cutaneus femoris posterior
- n. ischiadicus
- n. coccygeus
- n. pudendus

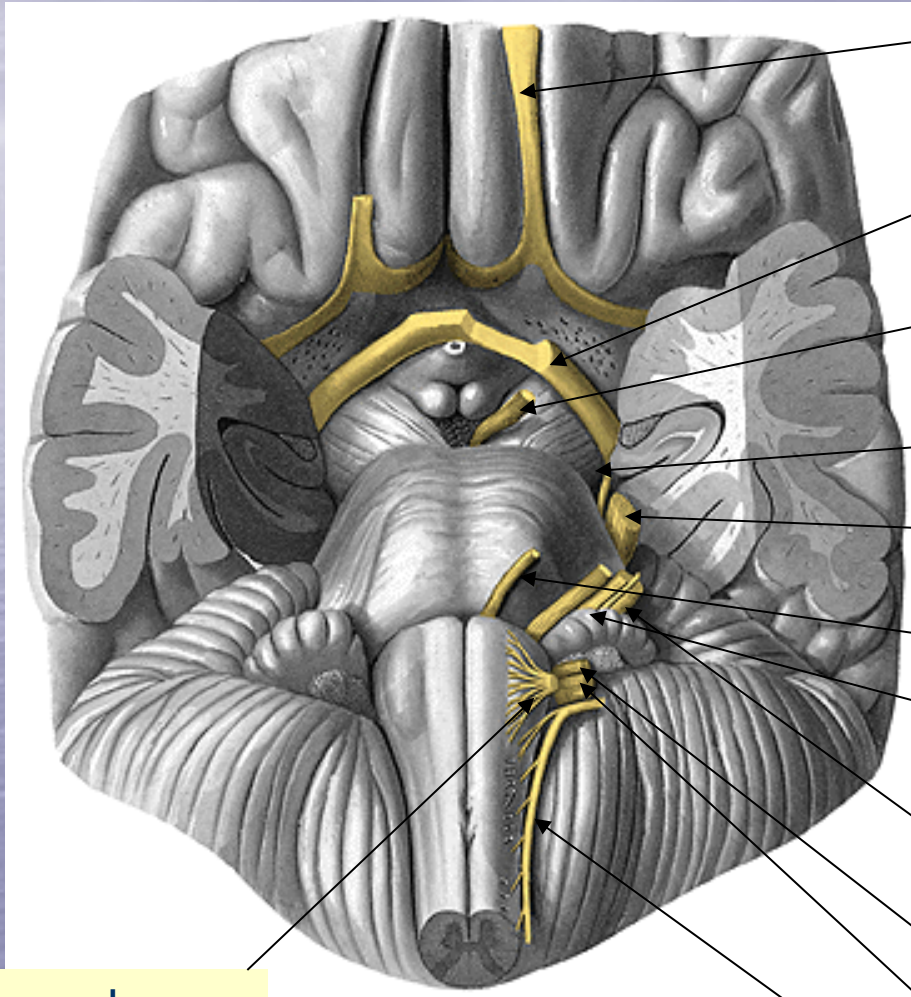

n. tibialis

n. peroneus communis

HLAVOVÉ NERVY (nervi craniales)

n. I. olfactorius

n. II. opticus

n. III. oculomotorius

n. IV. trochlearis

n. V. trigeminus

n. VI. abducens

n. VII. facialis

n. VIII. vestibulocochlearis

n. IX. glossopharyngeus

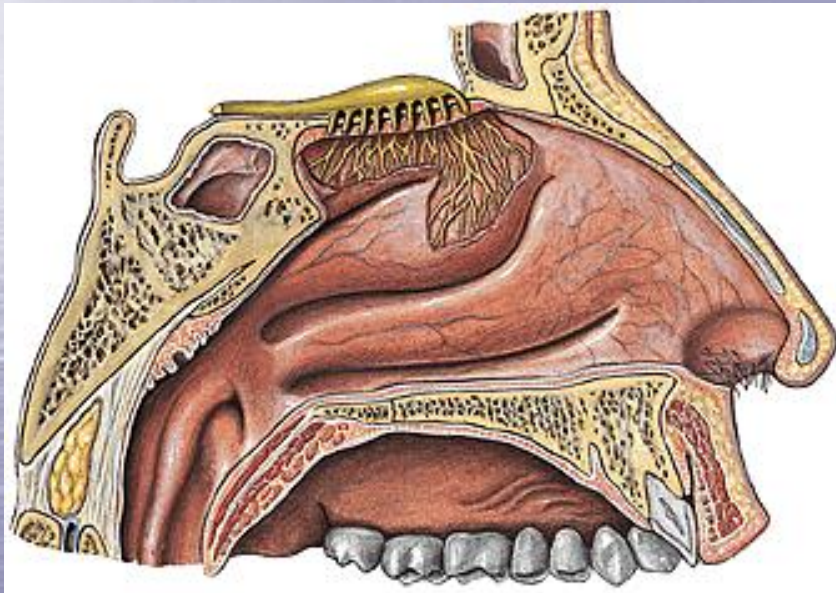
n. X. vagus

n. XI. accessorius

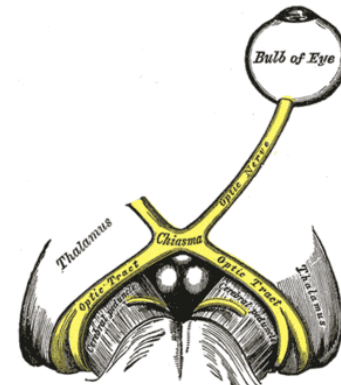
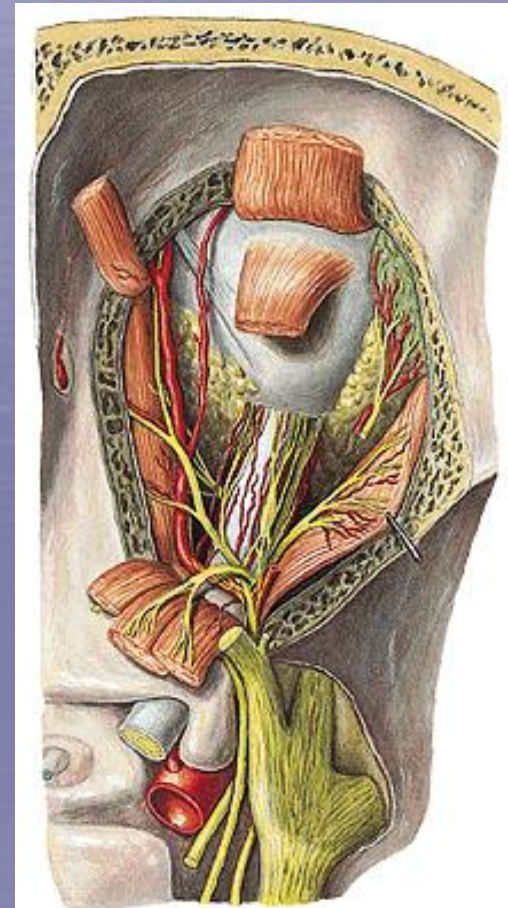
n. XII. hypoglossus

HLAVOVÉ NERVY (nn. craniales)

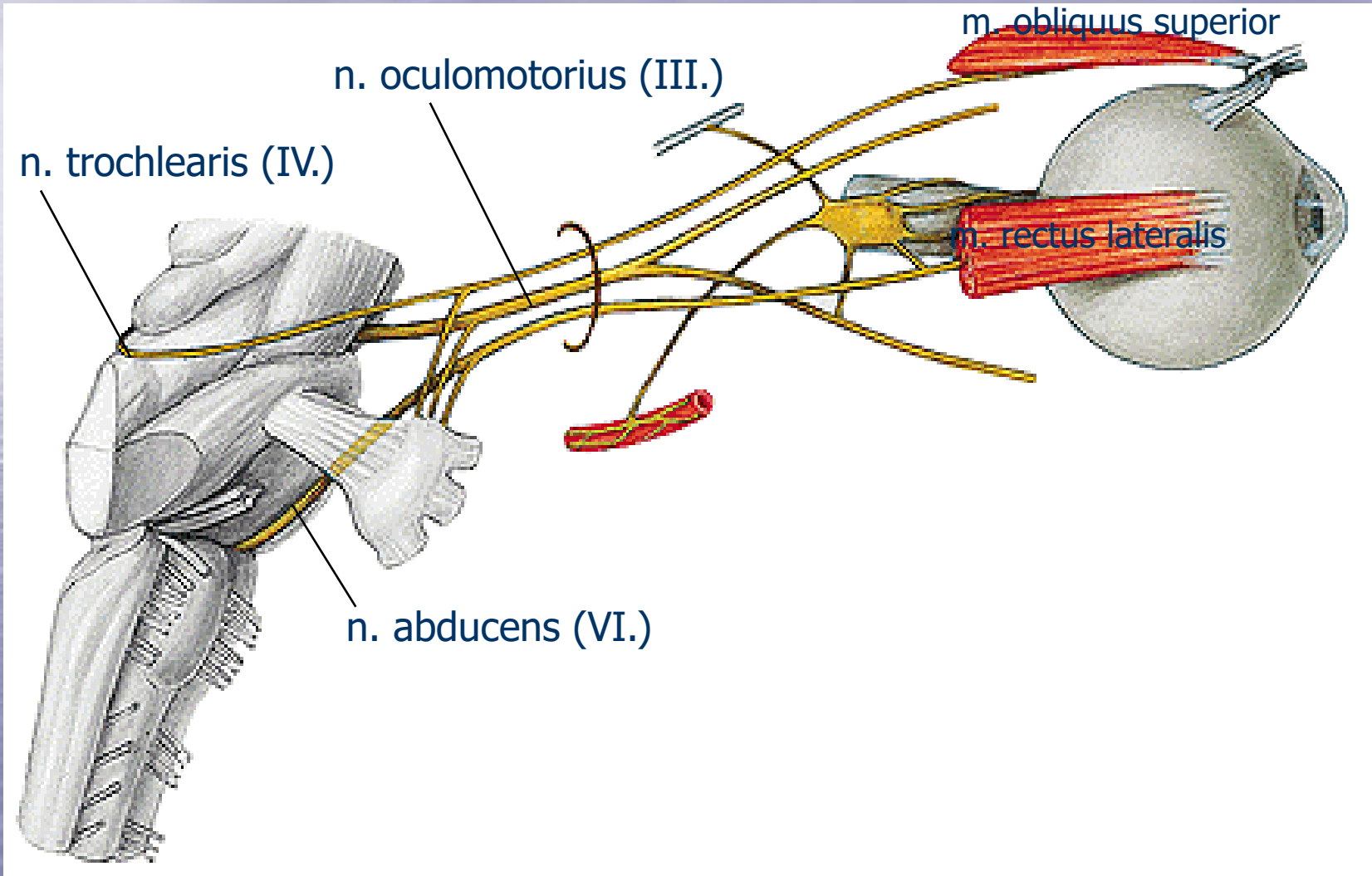
N. OLPHACTORIUS (I.)

N. OPTICUS (II.)

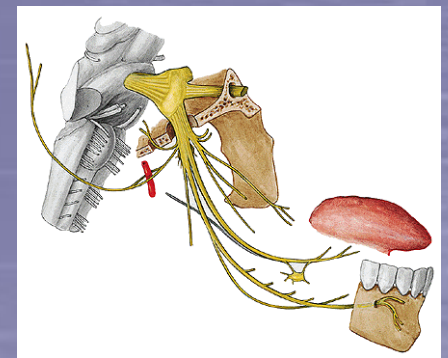
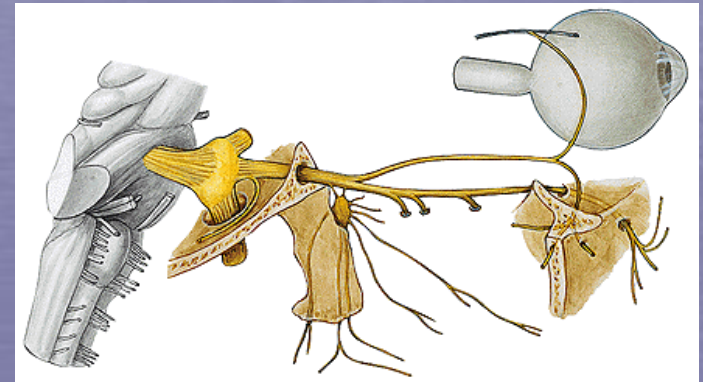
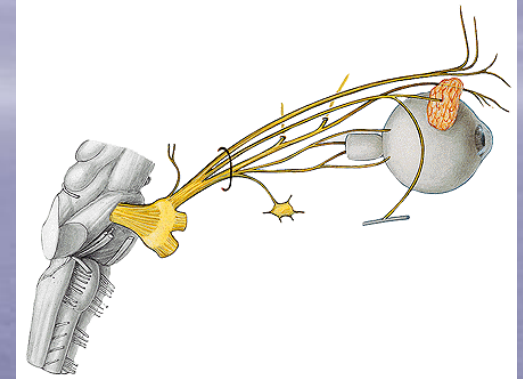
OKOHYBNÉ NERVY

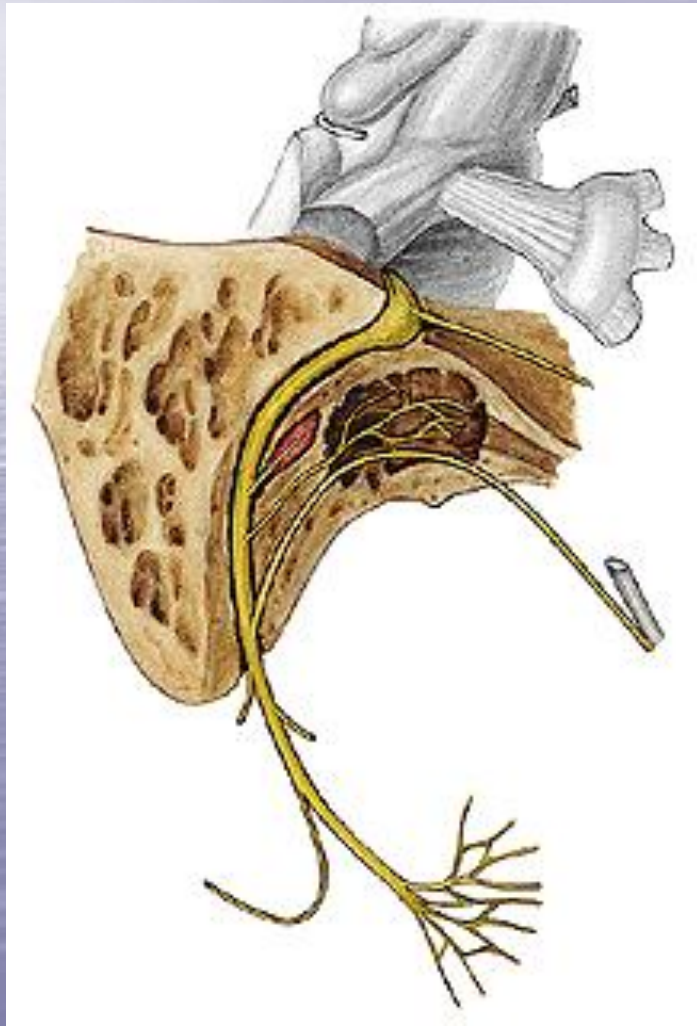
N. TRIGEMINUS (V.)

- 1. větev:
n. ophtalmicus
- 2. větev:
n. maxillaris
- 3. větev
n. mandibularis

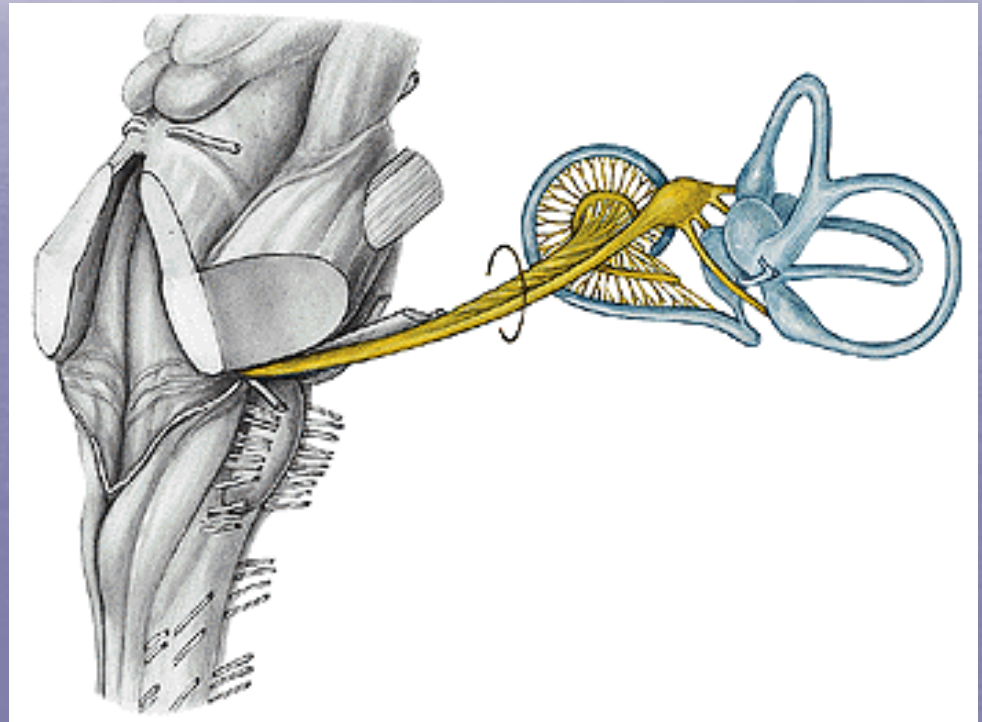

HLAVOVÉ NERVY (nn. craniales)

N. FACIALIS (VII.)

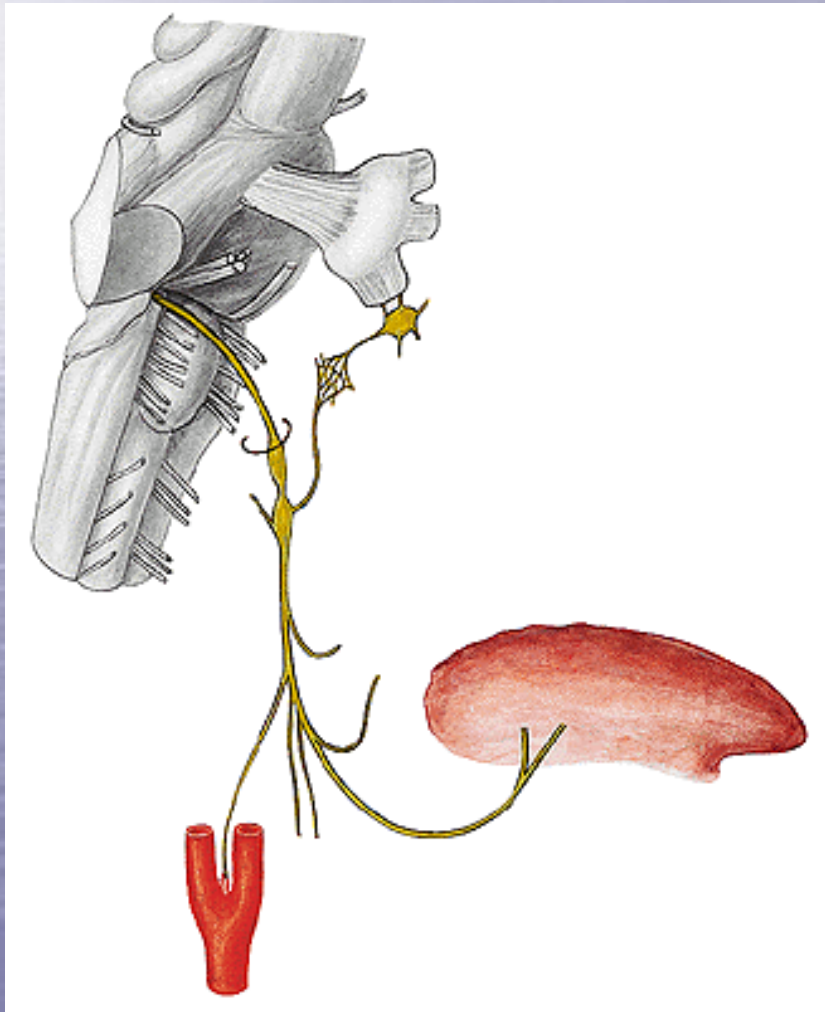

N. VESTIBULOCOCHLEARIS (VIII.)

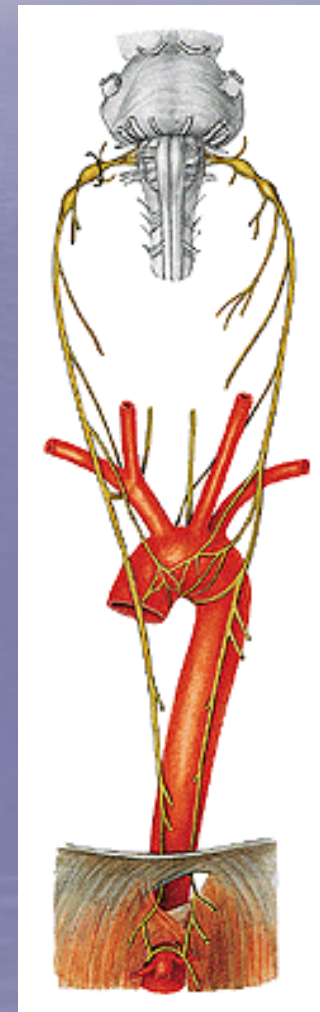

HLAVOVÉ NERVY (nn. craniales)

N. GLOSSOPHARYNGEUS (IX.)

N. VAGUS (X.)

HLAVOVÉ NERVY (nn. craniales)

N. ACCESORIUS (XI.)

N. HYPOGLOSSUS (XII.)

